

ИФТИХОР

ТЕЗРОҚ, БАЛАНДРОҚ, КУЧЛИРОҚ

ЎЗБЕКИСТОН ЁШЛАРИ СПОРТИМИЗ ТАРИХИДА ЯНГИ САҲИФА ОЧДИ

Ханчжоу шаҳрида (Хитой) бўлиб ўтган XIX ёзги Осиё ўйинларида муваффақиятли иштирок этган спортчиларимиз кеча юртимизга қайтиб келди. Тошкент халқаро аэропортида спорт делегациямиз аъзолари тантанали кутиб олинди.

Маросимда давлат ва жамоат ташкилотлари вакиллари, спортчиларнинг ота-оналари ва яқинлари, журналистлар жам бўлди.

Президентимизнинг спорт делегациямиз аъзоларига йўлаган табригини Ўзбекистон Республикаси Бош вазири Абдулла Арипов ўқиб эшиттирди.

Сўзга чиққанлар Ўзбекистон спорт тарихида янги саҳифа очган XIX ёзги Осиё ўйинларидаги музаффарият билан муборакбод этди. Жумладан, Осиё ўйинлари чемпиони Баҳодир Жалолов, Шарифа Давронова ва мураббийлар юртимизда ёш авлоднинг ҳар томонлама етуқ инсон бўлиб улғайиши, спорт билан мунтазам шугулланиши, истеъдод ва салоҳиятини намоён этиши учун яратилган шарт-шароитлар учун самимий миннатдорлик билдирди. Келгусида бундан-да юксак ғалабаларни қўлга киритишга ваъда беришди.

— XIX ёзги Осиё ўйинларини кўтаринки кайфиятда якунладик, — деди кураш миллий спорт тури бўйича

терма жамоамиз мураббийи Ризамат Солиев. — Миллий курашчимиз — миллий фахримиз! Унинг Осиё ўйинларида киритилгани бизни янада гурулантиради. Ҳар бир давлат миллий спорти бундай нуфузли спорт ўйинлари дастурига киритилишини хоҳлайди. Мусобақада 4 олтин, 1 кумуш ва 1 бронза медални қўлга киритдик. Келгуси Олимпия ўйинларида бундан-да катта ютуқларга эришамиз, деган умиддаман.

Қаҳрамонларимизни кутиб олганларнинг чехраси шодон, қувонч, шукроналик, хотиржамликдан кўнгли кўтарилган.

— Хурсандчилигимнинг чеки йўқ, — дейди Абдумалик Халаковнинг онаси Ниғора Якубова. — Нафақат ўғлимнинг, у билан бирга барча спортчиларимизнинг ғалабаси ҳам бизни қувонтирди. Айниқса, Президентимизнинг табриги бизни янада хурсанд қилди. Бу ютуқлар замирида давлатимизнинг спортга эътибори, қўллаб-қувватлови турибди. Ўғлим у ёқдан туриб бизга кўнгирак қилганида, шароитлар аъло

даражада экани, улардан фақат беллашувларга пухта тайёргарлик кўриш сўралаётганини айтди. Шундай шароит яратиб берилганга яна бир бор раҳмат. Ўғлим ғолиблик орқали 2024 йил Парижда ўтайдиган Олимпиадага йўланма олди. Насиб этса, олтин медал олишига ишонаман.

Ҳасос ижодкор, Ўзбекистон халқ шоири, сенатор Маҳмуд Тоир табрик учун минбарга йўл олди. Атлетларимизнинг мардонвор кураши, ғалаба шуқуҳига бағишланган шеър янгради. Тадбирнинг бадий қисмида Ўзбекистон халқ артисти, "Эл-юрт хурмати" ордени соҳиби Фаррух Зокиров ҳамда эстрада хонандаларининг Ватан мадҳи тараннум этилган қўшиқлари маросимга янада файз бағишлади.

Маросимдан сўнг спортчиларимиз жой олган махсус автобуслар пойтахтимиз кўчалари бўйлаб Миллий Олимпия кўмитаси томон йўлга чиқди. Йўл четидаги одамлар чемпионларга қўл силтаган, болакайлар ҳавас билан қараган: "Мен ҳам катта бўлсам, чемпион бўламан!".

▶ Давоми 3-бетда

ҚУТЛАМОҚ ШАРАФ

(XIX ёзги Осиё ўйинларида зафар қўчган спортчиларимизга)

Хушхабар хуш ёқар бори элларга,
Қувонч қувват берар асли дилларга,
Байроқ ярашади ғолиб қўлларга,
Кучли беиштакда ўзбекча садаф,
Ғолибин қутламоқ халқига шараф!

Сизнинг қалбингизда Ватан камоли,
Сизнинг чехрангизда Ватан жамоли,
Янги Ўзбекистон — янги иқболи,
Соф ният аталар — ушалган матлаб,
Сизларни қутламоқ биз учун шараф!

Йигирма иккита олтин шодаси,
Бу ўзбек халқига шодлик бодаси,
Оламни тутмишдир хуш овозаси,
Улар қўксингизда турар ярқираб,
Олтин соҳибларин қутламоқ шараф!

Майли, у Осиё, майли, у Фарбдир,
Баҳодир бокси — ўзбекча зарбдир.
Музаффар, Муроджон бу — янги сафдир,
Боболар, момолар дуосин жамлаб,
Марди майдонларни қутламоқ шараф!

Ёвқур Тўмариснинг ёруғ излари,
Осиё ўйинларин ғолиб қизлари,
Йигирма тўрт медаль — ойдек юзлари,
Тахмина, Сафина, Шарифа, Зайнаб,
Нечун шеър ёзмайин Сизларни қутлаб?!

Ўттиз бир бронза, ўн саккиз кумуш,
Бу кўкдан тушмади — бу ҳалол юмуш.
Кимлар бунни ҳатто кўрмай кетди туш,
Майдон мардникидир, мардлар биз тараф,
Сизларни қутламоқ бизларга шараф!

Ҳар улуг иш учун имкон керакдир,
Имкон яратувчи инсон керакдир,
Юртбошим нияти — тоғдек юксакдир,
Сизларга толедан бахту тахт тилаб,
Она халқимизни қутламоқ шараф!

Маҳмуд ТОИР,
Ўзбекистон халқ шоири

ҲАМКОРЛИК

СТРАТЕГИК
ВА СЕРҚИРРА
ШЕРИКЛИК РИВОЖИ

Ўзбекистон ташқи сиёсатидаги очиқлик, яқин қўшничилик, ўзаро манфаатли ҳамкорлик ва конструктив мулоқот тамойиллари натижасида узоқ ва яқин хориз давлатлари билан серқирра шериклик алоқалари қўлами тобора кенгаймоқда. Хусусан, жорий йилнинг сентябрь-октябрь ойлари ана шундай муҳим сиёсий воқеаларга бой бўлди. Президентимиз сентябрь ойи ўрталари ва октябрь ойи бошида жами 5 та хорижий давлатга сафар қилди.

▶ Давоми 2-бетда

МОЛИЯ БОЗОРИ

"ЯШИЛ" СУВЕРЕН
ХАЛҚАРО
ОБЛИГАЦИЯЛАРҚАНДАЙ МАҚСАДЛАРГА
ХИЗМАТ ҚИЛАДИ?

Ўтган ҳафта охирида мамлакатимиз молия соҳасида рўй берган муҳим бир янгилик оммавий ахборот воситаларида трендга айланди. Ўзбекистон Республикаси илк бор 4,25 триллион сўм миқдоридидаги "яшил" суверен халқаро облигациялар ҳамда 660 миллион долларлик халқаро облигацияларни Лондон фонд биржасига жойлаштирди. Бинобарин, сўмда чиқарилган суверен халқаро облигациялар МДХ давлатлари ичиди илк "яшил" қимматли қоғозлар ҳисобланади.

▶ Давоми 4-бетда

ЖАРАЁН

ТОШКЕНТ
АРХИТЕКТУРА
ФЕСТИВАЛИ

Шу ҳафта ўтказиладиган мазкур тадбирнинг аҳамияти хусусида

Жорий йил 11-15 октябрь кунлари пойтахтимизда Тошкент архитектура фестивали бўлиб ўтади. Бу бежиз эмас. Бугунги кунда мамлакатимизда қурилиш-бунёдкорлик ишлари тобора кенгайиб, янги массив ва шаҳарлар барпо этиляпти. Булар эса, ўз навбатида, соҳа мутахассислари ўзаро тажриба алмашиши, замонавий архитектура тамойилларини ишлаб чиқиш ва амалиётда қўллашни талаб этади. Фестиваль шу жиҳатдан зарур тадбирдир.

▶ Давоми 4-бетда

ХАМКОРЛИК

СТРАТЕГИК
ВА СЕРҚИРРА
ШЕРИКЛИК РИВОЖИ

Сухроб БҲУОНОВ,
Тошкент давлат шарқшунослик
университети доценти, сиёсий
фанлар бўйича фалсафа
доктори

Ўзбекистон Президентининг
РОССИЯГА РАСМИЙ ТАШРИФИ
ДАВОМИДА ЭРИШИЛГАН
НАТИЖАЛАР, БҮЛИБ ЎТГАН
ТАДБИРЛАР, МУЗОКАРА
УЧРАШУВЛАРИ, УМУМАН,
ИНТЕНСИВ СИЁСИЙ, САВДО-
ИҚТИСОДИЙ ВА МАДАНИЙ-
ГУМАНИТАР ҲАМКОРЛИК
АЛОҚАЛАРИ ИККИ ТОМОН
ЎРТАСИДАГИ СТРАТЕГИК ВА
СЕРҚИРРА ШЕРИКЛИК РИВОЖИ
ЙЎЛИДА ТАШЛАНАЁТГАН
КАТТА ҚАДАМЛАРДИР.

Бошланиши 1-бетда

Жумладан, 14-15 сентябрда Марказий Осиё давлатларининг маслаҳат учрашуви доирасида Тожикистонга, 19-20 сентябрда БМТ Бош Ассамблеясининг 78-сессияси ва Марказий Осиё мамлакатлари ҳамда АҚШ етакчиларининг "С5+1" формати доирасидаги биринчи саммити боис, АҚШга борди. Шунингдек, давлатимиз раҳбари 28-30 сентябрда Марказий Осиё — Германия биринчи саммити доирасида Германияга, 1-2 октябрь кунлари Қатар давлатига, 5-7 октябрь саналарида эса Россия Федерациясига ташриф бурди. Ушбу ташрифлар ва бу жараёнда илгари сурилган ғоя ва ташаббуслар халқаро ҳамжамиятнинг Марказий Осиё минтақасига, айниқса, Ўзбекистонга қизиқиши тобора кучайиб бораётганининг яна бир тасдиғи бўлди.

Шу ўринда давлатимиз раҳбарининг Россияга расмий ташрифи ва икки томонлама стратегик шериклик алоқаларининг серқирра ривожига ҳақиқат тўхталсақ, Ўзбекистон ва Россия стратегик шериклик ва иттифоқчилик муносабатларига эга яқин ҳамкор давлатлар ҳисобланади. 2022 йилда Ўзбекистон ва Россия ўртасидаги кенг қамровли стратегик шериклик тўғрисида имзоланган декларация ўзаро муносабатларнинг юқори босқичга кў-

тариллишида катта ўрин тутди. Бундан ташқари, икки давлат етакчиларининг 2023 йил январь ойдан октябрь ойигача бўлган телефон орқали мулоқоти ва ўзаро ташрифларидан ҳам икки томонлама муносабатларнинг олий даражада эканини кўриш мумкин. Масалан, шу вақт оралиғида Шавкат Мирзиёев ва Владимир Путин ўртасида 9 марта телефон орқали мулоқот қилинган бўлса, давлатимиз раҳбарининг Москвага 2 марта ташрифи амалга оширилди.

Сиёсий алоқалар нафақат давлат раҳбарлари даражасида, балки ҳукуматлараро, вазирликлар ўртасида ва ҳудудлараро миқёсда ҳам мунтазам ривожланиб бормоқда. Айниқса, ҳудудлараро алоқалар кучайди. Икки мамлакат ҳудудлари раҳбарлари жорий йилнинг дастлабки ярмида 50 га яқин ташрифни амалга оширгани юқоридаги фикрларни тасдиқлайди.

Россияга ташрифининг биринчи манзили бўлган Қозон шаҳрида эришилган келишувлар ва давлатимиз раҳбари ташрифидан бир кун аввал бўлиб ўтган учинчи Ўзбекистон — Россия ҳудудлараро форуми ҳам стратегик шериклик ривожининг янги саҳифасини очиб берди.

Россия Ўзбекистоннинг энг йирик савдо шерикларидан бири. Иқтисодий тадқиқотлар ва ислохотлар маркази таҳлиliga кўра, 2022 йилда Ўзбекистоннинг Россия билан товар айирбошлаш ҳажми 23,6 фоиз ўсиб, 9329,8 миллион долларни ташкил этди. Экспорт сезиларли даражада — 48,4 фоиз ўсиб, 3099,1 миллион долларга, импорт 14,1 фоиз ўсиб, 6230,7 миллион долларга етди.

Ўзбекистоннинг ташқи савдо ҳамкорлари орасида ўзаро савдо ҳажми бўйича 2022

Ўзбекистон ва Россия ўртасидаги ҳамкорлик ривожига маданий-гуманитар соҳанинг ҳам катта ўрни бор. Бу борада таълим йўналиши алоҳида ажралиб туради. Мамлакатимизда сўнгги тўрт йил ичида Россиянинг 11 та университетини филиали очилгани, ҳозир улар сони жами 14 тани ташкил этиши инobatга олинса, Ўзбекистон Россиянинг хориждаги университетлари филиаллари сони бўйича етакчи экани намойён бўлади. Шунингдек, ҳозир Россия таълим муассасаларида 63 минг ўзбек талабаси таҳсил олмақда. Юқори малакали кадрлар тайёрлаш мақсадида Ўзбекистон ва Россия ректорлари форуми мунтазам ўтказиб келинмоқда.

Москвада "Лазги" миллий балети премьераси, Ўзбекистон маданияти кунлари, мамлакатимизда эса "Россия фасллари" лойиҳаси доирасидаги тадбирлар бўлиб ўтгани, давлат раҳбарлари 2024-2025 йилларга мўлжалланган маданий ҳамкорлик дастурини қабул қилишга келишиб олгани ушбу соҳадаги ҳамкорликни юқори баҳолашимизга асос бўлади.

Ил бошидан буён Ўзбекистонда россиялик сайёҳлар оқими 20 фоиз ошди. Бу Ўзбекистон туризм жозиқдорлигига россиялик сайёҳларнинг ҳам қизиқиши ортиб бораётганидан далolat беради.

Ўзбекистон Президентининг Россияга расмий ташрифи давомида эришилган натижалар, бўлиб ўтган тадбирлар, музокара учрашувлари, умуман, интенсив сиёсий, савдо-иқтисодий ва маданий-гуманитар ҳамкорлик алоқалари икки томон ўртасидаги стратегик ва серқирра шериклик ривожига йўлида ташланаётган катта қадамлардир.

ИНСОН ҚАДРИ УЧУН

ҚОНУН ИЖОДКОРЛИГИ

Мамлакатимизда инсон шаъни ва қадр-қиммати дахлсизлиги, ҳеч нарса уларни камситиш учун асос бўлиши мумкин эмаслиги, "Инсон қадр учун" тамойили Конституцияда, қонунларимизда ва давлат идоралари фаолиятида бош мезон бўлиши шартлиги қатъий талабдир. Шу боис, юртимиздаги ислохотлар, жумладан, Бош қонунимизда инсон қадрини, манфаатини учун хизмат қиладиган нормалар аввалгисидан уч баробар кўпайди.

Саидбек АЗИМОВ,
Ўзбекистон Республикаси
Олий Мажлисининг
Инсон ҳуқуқлари бўйича вакили
(омбудсман) котибияти мудир

Фуқароларнинг ҳуқуқ ва эркинликлари, қонуний манфаатларини ишончли таъминлаш демократик янгиликларнинг устувор йўналишларидан. Бу жараёнда давлат ва ҳўжалик бошқаруви органлари, суд-ҳуқуқ идоралари, шунингдек, мансабдор шахслар — давлат амалдорлари фаолияти устидан парламент назоратини кўчатириш орқали инсон ҳуқуқлари таъминланишига эришиш мумкин.

Олий Мажлиснинг Инсон ҳуқуқлари бўйича вакили (омбудсман) давлат органлари, корхоналар, муассасалар, ташкилотлар ва мансаб-

2023 йилнинг 9 оyi давомида омбудсманга Ўзбекистон, хорижий давлатлар фуқаролари ва омбудсманлари, фуқаролиги бўлмаган шахслар, жамоат ташкилотлари ва бошқа юридик шахслардан жами 10 минг 211 мурожаат келиб тушди. Бу мурожаатлар мунтазам таҳлил қилиниб, қонунчиликни такомиллаштириш бўйича таклиф ва тавсиялар ишлаб чиқилади. Чунки мурожаатлар таҳлили соҳалардаги тизимли масалаларни аниқлаш ва уларни бартараф этиш имконини беради.

дор шахслар томонидан инсонларнинг ҳуқуқ ва эркинликлари тўғрисидаги қонунчилик ҳужжатларига риоя қилиниши устидан парламент назоратини таъминлаш ваколатига эга.

Инсон ҳуқуқ ва эркинликлари соҳасидаги қонунчиликнинг умумэтироф этилган тамойили ҳамда халқаро нормаларга уйғунлигини таъминлаш мақсадида уларни таҳлил қилиб бориш парламент омбудсманнинг асосий вазифаларидан биридир.

Ҳар қандай ҳуқуқий давлатда қонун ижодкорлиги фаолияти инсон ҳуқуқлари, эркинликлари ҳамда қонуний манфаатларини кафолатловчи энг муҳим қонундор асосланади. Ушбу талаб миллий қонунчиликни инсон ҳуқуқлари бўйича халқаро ҳуқуқнинг умумэтироф этилган норма ва принципларига мувофиқлаштириш орқали таъминланади.

Қонунчиликни такомиллаштиришга доир фаолият самардорлиги қонун лойиҳаларини ҳар томонлама ҳуқуқий экспертизадан ўтказишга боғлиқдир. Жумладан, ҳуқуқни ҳимоя қилишга оид қонун лойиҳаларининг экспертизаси ўта муҳим ва мураккаб жараён бўлиб, уларда инсон ҳуқуқ ва эркинликлари ҳамда қонуний манфаатлари ҳимоя қилинади.

Омбудсман институти Бош прокуратура, Адлия вазирлиги, Ички ишлар вазирлиги, Инсон ҳуқуқлари бўйича Миллий марказ, бошқа идоралар томонидан ишлаб чиқилиб, Олий Мажлис Қонунчилик палатасига киритилган,

"project.gov.uz" орқали келиб тушган қонун лойиҳалари ҳамда норматив-ҳуқуқий ҳужжатларни ўрганиб чиқади. Хусусан, 2023 йилнинг 9 оyi давомида 20 та қонун лойиҳаси ва бошқа норматив-ҳуқуқий ҳужжатлар лойиҳасининг 150 моддаси ва бандига таклиф ҳамда мулоҳазалар билдирилди.

Инсон ҳуқуқлари ҳимоясига оид ечимини кутаётган муаммолар аynдан мурожаатлар билан ишлаш бўйича қўндалик амалиётда,

мониторинг ташрифлари ва ўрганишларида юзага чиқади. Шу нуқтаи назардан, янгиликлар Конституциядаги омбудсман институти қонунчилик тақлифларини қонунчилик ташаббуси тартибда парламент кўйи палатасига киритишга ҳақли экани белгилаб қўйилди.

БИЗ ВА ДУНЁ

САМАРҚАНД ШАҲРИ БУТУНЖАҲОН ТУРИЗМ
ТАШКИЛОТИНИНГ 25-СЕССИЯСИГА МЕЗБОНЛИК
ҚИЛАЁТГАНИ УЧУН МИННАТДОРЛИК БИЛДИРИЛДИ

Жорий йил 5 октябрь куни Эроннинг Ардабил шаҳрида ўтказилган Иқтисодий ҳамкорлик ташкилотига (ИХТ) аъзо давлатлар туризм вазирларининг 5-йигилишида Ўзбекистоннинг Эрондаги элчиси Баҳоидр Абдуллаев бошчилигидаги делегацияси иштирок этди.

Тадбир якуни бўйича Ардабил декларацияси қабул қилинди. Ушбу ҳужжатда 2022 йил 13 декабрь куни Ўзбекистон раислигида ўтказилган ИХТга аъзо давлатлар туризм вазирларининг 4-йигилиши ва унинг доирасида қабул қилинган "ИХТ минтақасида COVID-19 пандемиясидан кейин туризм соҳасини жадал тиклаш, хавфсиз ва барқарор ривожлантириш бўйича "Йўл харитаси" ижросининг ижобий натижалари кайд этилгани баробарида Шаҳрисабз шаҳри 2024 йилда ИХТ туризм пойтахти, деб эътироф этилгани муносабати билан қўндалди.

Шунингдек, 2023 йилда Самарқанд шаҳри Бутунжаҳон туризм ташкилотининг (UNWTO) 25-сессиясига меъзонлик қиладигани учун Ўзбекистонга миннатдорлик билдирилди. Бу, шубҳасиз, нафақат мамлакатимиз, балки бутун минтақа учун қўндалди имконият экани қайд этилди.

Тадбир доирасида Ардабил губернатори Сейид Ҳамед Амелии билан бўлиб ўтган учрашувада 2023 йил 18 июнь куни Ўзбекистон Президенти Шавкат Мирзиёевнинг Техронга ҳамда Эрон Президенти Сайид Иброҳим Раисининг 2022 йил 14-16 сентябрь кунлари Са-

2023 йилнинг 9 оyi давомида омбудсманга Ўзбекистон, хорижий давлатлар фуқаролари ва омбудсманлари, фуқаролиги бўлмаган шахслар, жамоат ташкилотлари ва бошқа юридик шахслардан жами 10 минг 211 мурожаат келиб тушди. Бу мурожаатлар мунтазам таҳлил қилиниб, қонунчиликни такомиллаштириш бўйича таклиф ва тавсиялар ишлаб чиқилади. Чунки мурожаатлар таҳлили соҳалардаги тизимли масалаларни аниқлаш ва уларни бартараф этиш имконини беради.

Омбудсман ҳаракатланиш эркинлиги чекланган ёпиқ муассасаларда сақланаётган маҳкум ва маҳбуслар мурожаатларини ҳам кўриб чиқмоқда. Шунингдек, омбудсман ҳузурида қийноққа солиш ва бошқа шафқатсиз, гайринсоний ёки қадр-қимматни камситувчи муомала ҳамда жазо турларининг олдини олиш бўйича 2019 йили жорий этилган миллий превентив механизм (МПМ) доирасида пенитенциар муассасаларга жамоатчилик вакиллари билан биргаликда мунтазам мониторинг ташрифларини амалга ошириш йўлга қўйилди. Президентимизнинг 2021 йил 26 июндаги "Қийноққа солиш ҳолатларини аниқлаш ва уларнинг олдини олиш тизимини такомиллаштиришга доир қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида"ги қарори билан омбудсман ҳузуридаги МПМ фаолияти янада такомиллаштирилди. Жумладан, қийноқ ҳолатларини аниқлаш ва уларнинг олдини олиш бўйича жамоатчилик гуруҳлари ташкил этилди.

Қийноққа солиш ҳолатларининг олдини олиш борасида жамоатчилик гуруҳлари билан биргаликда жорий йилнинг 9 оyi давомида қамоқда сақлаш жойларида 452 марта мониторинг ташрифи амалга оширилди. Бу кўрсаткич ўтган йилнинг шу даврига нисбатан 2 баробар ошган. Мониторинг ташрифлари давомида бу жойларда сақланаётган шахсларнинг шароитлари, меҳнат қилиши, тиббий ёрдам кўрсатиш ҳамда уларга нисбатан бўладиган муносабат ва муомала ҳолатлари ўрганилади ва улар билан суҳбатлар ўтказилади.

2017–2023 йиллар давомида маҳкумларнинг ҳуқуқ ва эркинликларини янада такомиллаштиришга қаратилган 3 та қонун, Президентнинг 1 та фармони, 6 та қарори, ҳукуматнинг 11 та қарори ва фармоиши, 14 та бошқа норматив-ҳуқуқий ҳужжат қабул қилинди.

Қолаверса, Конституцияда ҳеч қандай қийноққа солиниши мумкин эмаслиги ҳамда озодликдан маҳрум этилган шахсларга нисбатан инсоний муомалада бўлиниши мустаҳкамланди.

Жорий йилнинг 8 май куни Олий Мажлис палаталари, сиёсий партиялар, суд ва ижро этувчи ҳокимият органлари раҳбарлари ҳамда жамоатчилик фаоллари билан янгиликлар Конституцияни ҳаётга жорий этиш бўйича чора-тадбирлар муҳокамасига бағишланган мажлисда Президентимиз барқарор ривожланиб бораётган иқтисодиётга асосланган, очик демократик ҳуқуқий давлат қуриш, инсон, унинг манфаатлари, ҳуқуқ ва эркинликлари сўзда эмас, амалда олий қадрият даражасига кўтарилган, жаҳон миқёсида обрў-эътибор қозонган жамият барпо этиш асосий мақсадимиз эканини алоҳида қайд этди.

Белгилаб берилган устувор йўналишлар, ўз навбатида, парламент омбудсманига мамлакатимизда инсон ҳуқуқ ва эркинликлари, қонуний манфаатларини ҳимоя қилиш ҳамда таъминлашда катта масъулият юклайди.

марқанда расмий ташрифлари чоғида эришилган келишувлар ижроси юзасидан ўзаро фикр алмашилди.

Мулоқотда Ардабил ва Шаҳрисабз ўртасидаги муштарак тарихий алоқалар қайд этилар экан, ушбу икки шаҳар ўртасида биродарлашув муносабатларини ўрнатish ҳамда иқтисодий, туризм ва маданий алоқаларни ривожлантириш таклифи илгари сурилди, Ўзбекистон вилоятлари ва Ардабил шаҳри ўртасида тўғридан-тўғри авиақатновларни амалга ошириш масаласи ҳам муҳокама этилди.

Шунингдек, "Rahan Sazeh Consulting Engineers" олма кўприқлар қуриш ва "Proheal" дойвор ўсимликлар компаниялари раҳбарлари ҳамда Ардабил сайёҳлик агентликлари уюشمаси раиси ва қатор сайёҳлик компаниялари раҳбарлари ("ALMA Tour & Travel", "Mara! Tours", "Ershad Hotel & Hydrotherapy" ва ҳоказо) билан икки томонлама учрашувлар ўтказилди.

Учрашувлар чоғида Эроннинг туризм соҳаси вакиллари 2023 йил 16-20 октябрь кунлари Самарқанд шаҳрида бўлиб ўтажак Бутунжаҳон туризм ташкилотининг (UNWTO) 25-сессияси доирасидаги тадбирларга, жумладан, инвестфорумга таклиф этилди.

Ўزбекистон

19th Asian Games Hangzhou 2022

ТЕЗРОҚ,

БАЛАНДРОҚ,

КУЧЛИРОҚ

Бошланғичи 1-бетда

Мазкур муҳокамаларда соҳадаги илмий салоҳият талаб даражасида эмаслиги айтилди. Маҳаллий олимплар томонидан бирорта спорт тури бўйича методика, дастур ишлаб чиқилмагани, спортчиларни тайёрлаш 30 йил олдинги дастурлар асосида кечаётгани танқидий баҳоланди. Спорт диетологияси, фармакологияси, психологияси, спорт муҳандислиги, кардиомашгулотлар бўйича мутахассислар тайёрланмаётгани, олимпия спорт турлари бўйича жисмоний ва рухий тайёрлаш, соғлом овқатлантириш дастурларини ишлаб чиқиш зарурлиги таъкидланди.

Ислохотлар тадрижий давом этиб, жорий йил 6 апрелда Президентимиз ёшлар сиёсати ва спортни ривожлантириш бўйича таклифлар тақдимоти билан танишди. Тақдимотда бу соҳаларда давлат бошқарувини самарали ташкил қилиш ва уларни ривожлантиришга доир чора-тадбирлар белгиланди.

Шунингдек, Ханчжоу шаҳрида бўлиб ўтadиган ёзги Осиё ва Парасоциё ўйинларида Ўзбекистон спортчиларининг ҳар томонлама тайёргарлиги ва муваффақиятли иштирокини таъминлаш, уларда голиб сифатида медалларни кўлга киритган спортчиларни моддий ва маънавий қўллаб-қувватлаш қайд этилди.

Мамлакатимизда Олимпия ва Паралимпия ҳаракатини янада ривожлантириш мақсадида 2022 йил 5 майда Президентимизнинг “2023 йилда Ханчжоу шаҳрида (Хитой) бўлиб ўтадиган XIX ёзги Осиё ва IV Парасоциё ўйинларида Ўзбекистон спортчиларини комплекс тайёрлаш тўғрисида”ги қарори қабул қилинди. Бу бўйича “Йул харитаси” тузилиб, бажарилиши керак бўлган вазифалар белгиланган.

Бунинг самараси эса 23 сентябрдан 8 октябргача Ханчжоу шаҳрида бўлиб ўтган XIX ёзги Осиё ўйинларида ўзининг амалий ифодасини топди. Ҳар тўрт йилда ўтказиладиган мазкур нуфузли спорт анжуманида қўшма-қўшма 45 давлатдан 11 минг спортчи иштирок этди.

Чин диёрида ўтказилган беллашув Ўзбекистон учун саққизинчи ёзги Осиё ўйинлари бўлди. Унда делегациямиз ўз тарихидаги энг катта таркиб — 32 та олимпия ва 6 та ноолимпия спорт турида жами 390 нафар (230 эркак, 160 аёл) атлет билан иштирок этди. Булажак Осиё ўйинлари олдидан ҳар бир терма жамоа тайёргарлиги давлатимиз

томонидан тўла қўллаб-қувватланди, маҳаллий ва хорижий укув-машгулот йиғинлари ташкил этилди.

Давлатимиз раҳбарининг XIX ёзги Осиё ўйинларида иштирок этган Ўзбекистон спорт делегацияси аъзоларига йўллаган табридда шундай сўзлар бор: “Ҳеч шубҳасиз, сизларнинг юртимиз

Айниқса, финалда кучли рақиб — Япония терма жамоаси устидан қозонилган ғалаба икки карра қувончли бўлди. Миллий кураш спорт турида спортчиларимиз 4 та олтин, 1 та кумуш ва 1 та бронза медални кўлга киритди. Шахмат бўйича Ўзбекистон терма жамоаси делегациямиз ҳисобига қў-

ЎЗБЕКИСТОН ЁШЛАРИ СПОРТИМИЗ ТАРИХИДА ЯНГИ САҲИФА ОЧДИ

ЯНА ОЛТИН МЕДАЛЛАР ОЛИБ, ИШОНЧНИ ОҚЛАЙМИЗ!

Диёра КЕЛДИЁРОВА, дзюдо бўйича олтин медаль соҳиби:

— Осиё ўйинларидан тарихий ғалабалар билан қайтиб келдик. Хитойга кетишдан олдин жамоамиз билан шундай яхши ният қилган эдик. Мақсадимизга эришдик. Тўғри, бизда бундан ҳам яхши натижага эришиш учун имкон кўп бўлди, ҳар қалай ютуқларимиз ёмон бўлмади. Ғалаба шуқуни жуда тоғли хис.

Президентимизнинг ўзи бизни шахсан қўллаб-қувватлаб тургани, ғалабага эришишимиз учун барча зарур шароитларни яратиб бергани ютуқларимиз омили бўлди. Халқимиз, мураббийларимиз бизни ҳар сония ғалаба сари руҳлантириб турди.

Спортчи учун рухий тайёргарлик, айниқса, жуда муҳим. Бу унинг кураш пайтида ўзига булган ишончини янада мустаҳкамлайди. Ана шундай ишончга эга бўлганимиз учун барчага алоҳида раҳмат айтамыз.

Ҳар қандай спортчи ўз юртига, албатта, яхши натижалар билан қайтишни истаيدди. Спортчини олға ҳаракатлантириб турувчи куч ҳам аслида шу.

Бундай истак менда ҳам ҳар бир мусобақа олдидан кучаяди. Осиё ўйинларида ҳам шундай бўлди, голиблик хиссини бошдан кечирдим.

Қайсидир ғалаба сизнинг кейинги ғалабангизга йул очади. Осиё ўйинларидаги ғалаба Париж Олимпиадасида чемпион бўлишга ишончимни янада оширди.

Энди бутун эътиборимизни Парижга қаратиб, изчил тайёргарликларни бошлашимиз ҳамда яна олтин медаллар олиб, ишонччи оқлайми!

байроғини баланд кўтариб, юқори уринларни эгаллаганингиз мамлакатимизда соғлом ва баркамол, ватанпарвар ёш авлодини — янги Ўзбекистон бунёдкорларини вояга етказиш, жисмоний тарбия ва спорт соҳасини ривожлантириш мақсадида олиб бораётган кенг қуламли ислохотларимизнинг яна бир амалий натижаси сифатида барчамизга ғурур ва ифтихор бағишлайди, миллионлаб тенгдошларингиз учун ўрнак ва намуна бўлиб хизмат қилади”.

Вакилларимиз 20 та спорт тури бўйича медалларни кўлга киритди. Маз-

шалоқ медалларни тақдим қилди. Эркаклар ўртасидаги баҳсларда Нодирбек Абдусатторов 7 очко билан кумуш, Жавоҳир Синдорев эса 6,5 очко билан бронза медалга сазовор бўлди.

Дзюдочиларимиз аралаш жамоавий дастурда иккинчи ўринни эгаллади. 10 метрга пневматик милтиқдан отиш бўйича аралаш жамоавий дастурда иштирок этган Жавоҳир Соҳибов ва Мухтасар Тоҳирова жуфтлиги “Банкоч — 1998” Осиё ўйинларидан 25 йил ўтиб, Ўзбекистон терма жамоаси аъзоларининг шоҳсупага кўтарилишини таъминлади.

Осиё ўйинларида замонавий бешкураш ва боксдан Париж — 2024 Олимпия ўйинларида ҳам Ўзбекистон спортчиларининг умумжамоа ҳисобида кучли давлатлар қаторида бўлиши каби устувор вазифалар белгиланган.

Албатта, миллий спортимиз тарихида ўзига хос из қолдираётган йигит-қизларимизни ҳар қанча эътироф этсак арзийди. Зеро, мазкур муваффақиятлар замирида матонат, мардондор меҳнат муҳассас. Давлат мадҳияси арена бўлаб баралла янграши ва юртимиз байроғи мағрур ҳилпираши замирида катта меҳнат ва машаққат ётибди.

Қаратэ WKF йўналиши бўйича 17 йилдан сўнг юртимизга олтин медални тақдим этган Севинч Раҳимова “Мадҳия янграётганда шунча меҳнатларим кўз ўнгимдан ўтди”, деганида ҳақ гапни айтиди. Чиндан ҳам, спортчиларимиз чикишларини кўриб, ота-оналари, қариндош-уруғ, устоз-мураббийлари ғурур хиссини туйгани шубҳасиз.

ХАЛҚИМИЗНИНГ ЧЕМПИОН ҚИЗИ БЎЛИБ ЮРАМАН

Дилноз МУРТАЗОЕВА, қиличбозлик дастурида (шпага бўйича) бронза медали соҳиби:

— 17 ёш бўлишимга қарамасдан, устозларимнинг, ота-онанинг ишончи, давлатимизнинг қўллаб-қувватлови сабаб бу мусобақадан, албатта, голиб бўлиб қайтаман, деган мақсад кўйгандим.

Чорак финалда рақибим — япониялик Сато Нозоминини 15:14 ҳисобида мағлубиятга учратиб, устулликни кўлга киритдим ва ярим финалга чиқдим. Ана шунда ўзимга ўзим “Дилноз, ҳаракат қилсанг, бўлар экан-ку. Охиригача ўзингга ишон”, дедим.

Бироқ кейинги курашларда барибир ўш ва тажриба устун келди, рақибим ўзимдан анча катта эди. Шу тариқа, бронза медални кўлга киритдим.

Хитойдаги таассуротларимиз бир олам. Биз учун барча шароитлар яратиб берилди. Устозларимиз айтиб бергани ҳеч эсимдан чиқмайди. Авваллари бундай нуфузли мусобақаларда ўзбекистонлик спортчилар кўп қийинчиликларга дуч келган. Моддий томондан ҳам, маънавий томондан ҳам.

Лекин янги Ўзбекистон спортчиларига Хитойда алоҳида ҳурмат кўрсатилганининг ғувоҳи бўлдим. Хитойлик ва бошқа мамлакатдан келган спорт

ишқибозлари ҳам бизни қўллаб-қувватлаб турганидан фахрландим. Шунда кўнглимиздан ўтгани бир гап бўлди: мамлакатимиз довруғи дунёга таралмоқда. Бизни ҳамма ҳурмат қилмоқда.

Келажақда мақсадларим янада улкан. Насиб этса, барча нуфузли мусобақаларда голибликни кўлга киритиб, халқимизнинг чемпиони қизи бўлиб юраман. Юртимиз байроғини ҳали кўп-кўп баланд кўтарамиз, мадҳиямизни юксак минбарларда туриб айтамыз. Чунки бунга имконимиз ҳам, куч-қувватимиз ҳам, шижоатимиз ҳам етади.

“Янги Ўзбекистон” муҳбири Жонибек АЛИЖОНОВ тайёрлади.

спортчиларни тайёрлаш тизимини такомиллаштириш, навбатдаги Осиё ўйинларида ҳам Ўзбекистон спортчиларининг умумжамоа ҳисобида кучли давлатлар қаторида бўлиши каби устувор вазифалар белгиланган.

Албатта, миллий спортимиз тарихида ўзига хос из қолдираётган йигит-қизларимизни ҳар қанча эътироф этсак арзийди. Зеро, мазкур муваффақиятлар замирида матонат, мардондор меҳнат муҳассас. Давлат мадҳияси арена бўлаб баралла янграши ва юртимиз байроғи мағрур ҳилпираши замирида катта меҳнат ва машаққат ётибди.

Қаратэ WKF йўналиши бўйича 17 йилдан сўнг юртимизга олтин медални тақдим этган Севинч Раҳимова “Мадҳия янграётганда шунча меҳнатларим кўз ўнгимдан ўтди”, деганида ҳақ гапни айтиди. Чиндан ҳам, спортчиларимиз чикишларини кўриб, ота-оналари, қариндош-уруғ, устоз-мураббийлари ғурур хиссини туйгани шубҳасиз.

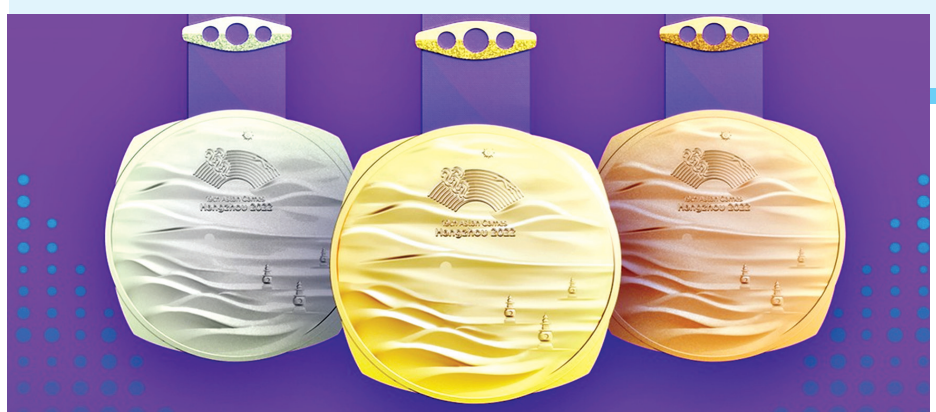
“Билъакс, бу меҳнатни шараф билан адо этган, уларни ойнаи жаҳон орқали кўриб, муҳлислик қилган ўғил-қизларимизда кўлган ишонч ва масъулият уйғонгани сир эмас. Эртага уларнинг орасидан янги чемпионлар етишиб чиқади. Бу йўлда эса тизимли ва тўғри ислохотлар амалга оширилса бас.

Чунки олдинда забт этилиши керак бўлган чўққилар ҳали кўп. Париж Олимпиадасига пухта тайёргарлик кўриш, юқори савияда иштирок этиб, мамлакатимиз байроғини баландга кўтариш зарур. Бу йўлда эса спортчиларимиз бунгандан ҳаракат қилиши, ўз устида тинчсиз ишлаши керак. Зеро, ҳаракатдан тўхтаган инсон бошқалардан ортда қолади. Тезроқ, баландроқ ва кучлироқ меҳнат қилишининг даври келди.

Дарвоқе, 22-28 октябрь кунлари Ханчжоуда IV Парасоциё ўйинлари старт олади. Мазкур мусобақада Ўзбекистон терма жамоаси аъзолари ҳам иштирок этади. 107 нафар спортчимиз сузиш, энгил атлетика, дзюдо, пауэрлифтинг, академик ва каноэда эшак эшиш, ўқ отиш, стол тенниси, шахмат, велоспорт, таэквондо каби спорт турларида қатнашади.

“Сабр ва матонат тимсолига айланган, имконияти чекланган бўлса-да, ўзда куч ва ирода топиб, спортимиз ривож учун муносиб ҳисса қўшган ва кўшайётган йигит-қизларимиз иштироки муваффақиятли бўлишига ишонамыз.

Шерзод МАХМУДОВ, “Янги Ўзбекистон” муҳбири

Medal Standings The 19th Asian Games Hangzhou

Rank	Team/NOC	Gold	Silver	Bronze	Total
1	People's Republic of China	200	111	71	382
2	Japan	51	66	69	186
3	Republic of Korea	42	59	89	190
4	India	28	38	41	107
5	Uzbekistan	22	18	31	71

МОЛИЯ БОЗОРИ

“ЯШИЛ” СУВЕРЕН ХАЛҚАРО ОБЛИГАЦИЯЛАР

ҚАНДАЙ МАҚСАДЛАРГА ХИЗМАТ ҚИЛАДИ?

Абдурауф ҚОРЖОВОВ, иқтисодий шарҳловчи

“2022 йилда юзага келган геосийсий ҳолат туфайли халқаро молия бозорларидаги барқарорлик бузилиши натижасида фойз ставкалари кўтарилиб кетди. Масалан, АҚШ долларидида жойлаштирган суверен облигацияларимизнинг даромадлилиги иккиламчи бозорда 9,5 фоизгача ўсди. Албатта, бу мамлакатимизнинг олдинги йилларда жойлаштирган қimmatли қозғалари фойз тўловларига таъсир қилмайди, чунки улар ўзгармас (fixed) ҳисобланади.

Бошланғичи 1-бетда

Шу ўринда облигация ўзи нима ва у қандай мақсадларга хизмат қилади, деган саволга аниқлик киритиб ўтсак. **Облигация** — қimmatига нисбатан эвасива қатъий белгиланган даромад келтирувчи қimmatли қозғ, қарзни қайтариб бериш ва фойз тўловини тасдиқловчи мажбуриятнома. Фонд биржаларида сотилади. Облигация аҳоли, корхона ва ташкилотлар қўлидаги пул маблағларини тўлаб, бирор мақсад йўлида сафарбар этиш учун чиқарилади.

Еврооблигациялар ёки евробондлар деб эмитент учун хоржий бўлган валютада чиқариладиган облигацияларга айтади. Мисол учун, Ўзбекистоннинг халқаро молия бозорларида АҚШ долларидида жойлаштирган облигациялари еврооблигациялар деб аталади. Миллий валютарида дунё молия бозорларида жойлаштирилган қimmatли қозғалар эса суверен халқаро облигациялар ҳисобланади.

Мамлакатимизнинг ушбу қimmatли қозғаларидан тушадиган маблағлар сув тежовчи технологияларни жорий қилиш, темир йўл ва метро транспортини ривожлантириш, санитар тозалаш ишларини ташкил этиш ва аҳоли пунктларига тозаланиш таъминлаш, шамол эрозиясига ва сув ҳўжалиги объектларининг кўм босишига қарши ихота дарахзорлари барпо этиш каби лойиҳаларни молиялаштириш учун йўналтирилгани боис, “яшил” суверен халқаро облигациялар деб аталади.

Шу мақсадда жорий йилнинг 2-4 октябрь кўнлари Иқтисодий ва молия вазирлиги ҳамда Марказий банк вакилларидаги иборат Ўзбекистон Республикаси делегацияси Нью-Йорк, Бостон ва Лондон шаҳарларида 50 дан ортиқ инвесторлар билан учрашувлар ўтказди. Мазкур мулоқотларда юртимизда амалга оширилаётган ислохотлар, жумладан, яшил иқтисодиётга ўтиш, табиий газ ва электр энергияси нархлари бозорини либераллаштириш, давлат корхоналарини хусусийлаштириш ҳамда Жаҳон савдо ташкилотига аъзо бўлиш орқали савдо-сотиқни эркинлаштириш сийэсати ҳамда “Ўзбекистон — 2030” стратегиясида белгиланган мақсад ва чора-тадбирлар инвесторлар томонидан юқори баҳоланади.

Қайд этиш жоиз, мазкур йўналишларни танлаб олиш жараёнига БМТнинг ривожланиш дастури жалб қилинган. “Яшил” облигациялар дастури бўйича “Sustainalytics” томонидан иккинчи тарафининг ихобий хулосаси олинган.

Иқтисодиёт ва молия вазирлиги матбуот хизмати хабарига кўра, мамлакатимизнинг миллий валютаридаги “яшил” облигацияларга бўлган юқори талабни инобатга олиб, 3 йиллик сўмдаги халқаро облигацияларнинг фойз ставкаларини (купон тўловини) қўтилган 18 фоиздан 16,25 фоизга туширишга муваффақ бўлинди. Мазкур транзакция билан сўндириш мuddати жорий йилнинг 23 ноябрь кўни бўлган 1,9 триллион сўм миқдоридидаги халқаро облигациялар мuddатидан олдин сўндирилди.

Маълумот ўрнида айтиш жоиз, ички молия бозорларида ўтказилган сўнгги аукционда (26 сентябрь) 2 йиллик давлат қimmatли қозғалари бўйича фойз ставкалари 17,57 фоизни ташкил қилган. Иккиламчи бозор котиоровкалари ҳамда инвесторлар тақлифларидан келиб чиқиб, АҚШ долларидидаги мамлакатимизнинг 5 йиллик суверен халқаро облигациялари учун дастлабки фойз ставкаси 8,50-8,625 фоиз оралиғида эълон қилинди.

Иккиламчи бозорда Ўзбекистон Республикасининг 2019 йилда сўндирилган халқаро облигациялари фойз ставкаси 8,1 фоизга етган. Хусусан, сўнгги бир хфтада фойз ставкалари 0,43 фоиз ошган. Буортмалар китоби 1,7 миллиард долларга етганда, фойз ставкалари 8,25-8,375 фоизга туширишга эришилди.

Яқини талаб 2 миллиард долларга етган, 660 миллион доллар миқдоридидаги облигациялар 8,125 фоиз ставкада ҳамда 7,85 фоиз купонда чиқарилди. Ушбу купон ставкаси молиявий маслаҳатчилар томонидан тавсия этилиб, халқаро облигацияларни инвесторларга 98,888

фойз нархда сотилишини аналитади. Яъни мазкур транзакциядан 652,6 миллион доллар маблағ келиб тушади.

Бугунги кўнда жаҳон молия бозоридида фойз ставкаларининг ошиши кузатиломда. Хусусан, 5 йиллик АҚШ Ҳазначилик облигациялари фойз ставкалари 2021 йил июль (сўнгги марта суверен облигациялар чиқарилган давр) ойига нисбатан қарийб 4 фоиз ошиб, 0,8 дан 4,7 фоизга ўсди.

Жаҳон молия бозоридида фойз ставкаларининг кўтарилиши, мос равишда, халқаро молия институтларининг имтиёзли фойз ставкаларининг ҳам кескин ошишига сабаб бўлимоқда. Халқаро кредит бозоридида ишлатиладиган SOFR (олдин LIBOR) ставкаси 2021 йил июль ойидан бери 0,17 фоиздан қарийб 5,3 фоизга, бугунги кўнга келиб, 5,5 фоиз ошди. Шунинг учун халқаро молия институтлари томонидан жалб қилинаётган имтиёзли кредитлар бўйича фойз ставкалар ҳам икки йил ичида 1-2 фоиздан, бугунги кўнга келиб, 6,3-7 фоизга етди.

Жорий бозор шaroитлари сабабли бошқа мамлакатлар ҳам олдингида нисбатан юқори фойз ставкаларига дав-

лат қарзларини жалб қилмоқда. Мисол учун, Туркия жорий йил январь ойида 2,75 миллиард долларга тенг 10 йиллик суверен халқаро облигацияларини 9,75 фоиздан, Венгрия 1,25 миллиард долларга тенг 30 йиллик облигацияларини 7,1 фоиздан, Руминия ҳам худди шу қиймат ва мuddатдаги облигацияларини 7,67 фоиздан, Мўғулистон 445 миллион долларга тенг 5 йиллик халқаро облигацияларини 8,65 фоиздан, Миср эса жорий йил февраль ойида 1,5 миллиард долларга тенг 3 йиллик суверен халқаро облигацияларини 11 фоиздан, Бахрайин икки ой ўтиб, апрелда 1 миллиард долларга тенг 12 йиллик облигацияларини 7,75 фоиздан жойлаштирган.

Яшил облигацияларни жойлаштиришдан келиб тушган маблағнинг сарфланиши юзасидан ҳисобот халқаро стандартларга мувофиқ шакллантирилади ва эълон қилиб борилади.

БАРҚАРОР РИВОЖЛАНИШ МАҚСАДЛАРИ АСОСИДА

2020 йил 19 ноябрь кўни илк бор Ўзбекистон Республикасининг 2 триллион сўм миқдоридида миллий валютадаги халқаро суверен облигациялари жаҳон бозорига жойлаштирилди. Ушбу транзакция ҳисобидан молиялаштирилган лойиҳаларнинг БМТ томонидан белгиланган “Барқарор ривожланиш мақсадлари”га таъсири “JP Morgan Development Finance Institution” томонидан юқори баҳоланди ва транзакция “Ривожланишни молиялаштириш облигацияси” мақомини олди.

2021 йил 12 июль кўни яна Ўзбекистон “Барқарор ривожланиш мақсадлари”га эришишга йўналтирилган 2,5 триллион сўм миқдоридида миллий валютадаги халқаро суверен облигациялари халқаро молия бозорига қўйди. Ушбу транзакция МДХ мамлакатлари томонидан чиқарилган биринчи БРМ облигациялари ҳисобланади.

Маълумки, БМТнинг 2030 йилгача

Барқарор ривожланиш бўйича кун тартибига 17 та мақсад киритилган бўлиб, улар асосан аҳолининг ижтимоий-иқтисодий даражасини оширишга қаратилган. Мисол учун, қашоқликни камайтириш, аҳолининг турмуш даражасини ошириш, тоза ичимлик сув билан таъминлаш, муносиб иш ўринлари яратиш, таълим сифатини яхшилаш, гендер тенглигини қўллаб-қувватлаш, иқтисодий ўсишни рағбатлантириш ва инфратузилма барқарорлигини яратиш каби йўналишларни қамраб олади.

Ўзбекистон ҳам БМТнинг мақсадларига мос келадиган 16 та миллий БРМни ўз ичига олган Барқарорлик моделини ишлаб чиқди. Бу — мамлакатимиз ҳукумати БРМга эришишга қатъий интилаётган даврдаги амал қилмоқда. Бироқ бу мақсадларга эришиш нафақат қатъийлик ва кучли ирода талаб қилади, балки катта миқдордаги инвестиция маблағлари ҳам зарур бўлади. БМТ Тараққийот дастури (БарТ Д) томонидан ўтказилган

баҳолаш натижаларига кўра, мамлакатимизнинг миллий БРМга эришиши учун йилгача 4,6-6 миллиард доллар миқдоридида инвестиция керак.

Шу сабабли зарур маблағни жалб қилиш учун Иқтисодиёт ва молия вазирлиги томонидан халқаро инвесторларни жалб қилиш ва миллий БРМга эришиш имконини берувчи тематик облигациялар чиқариш амалиёти йўлга қўйилди. Натижада 2021 йилда Ўзбекистоннинг БРМ облигациялари дастури ишлаб чи-

қилди. Ушбу дастур халқаро стандартлар асосида тайёрланган бўлиб, БРМ облигацияларидан келиб тушган маблағнинг тақсимланиши, сарфланиши ва улар ҳисобидан молиялаштирилган лойиҳаларни мониторинг қилиш механизми белгилаб беради.

Ўзбекистон облигация чиқариши ҳам халқаро молия бозорига жойлаштириш дегани, оддий қилиб айтганда, бу — Ўзбекистон инвесторлардан маълум йиллик фойз тўловини тўлаб бериш ва асосий қарзни белгиланган мuddатда қайтариш шarti билан қарз маблағини жалб қилди, дегани.

Мисол учун, 2021 йилда 2,5 триллион сўм миқдоридида 3 йил мuddатда йиллик 14 фоиз билан облигация чиқарилди, яъни халқаро инвесторлардан 3 йил давомида ҳар йили фақатгина 350 миллиард сўм миқдоридида фойз тўловини тўлаб бориш, 2,5 триллион сўм миқдоридида асосий қарзни эса 3 йил ўтгач, қайтариб тўлаб бериш шarti билан қарз олинди. Бунинг учун халқаро инвесторлар олдида ушбу қарз маблағини фақат белгиланган мақсадлар учун сарфлаш мажбурияти зиммага олинди ва амалда шундай қилинди ҳам.

Хусусан, мазкур транзакциялар асосида 12 та янги мактабгача таълим ташкилоти қурилди ва 23 та болалар боғчаси реконструкция қилинди, 2 та янги мактаб барпо этилди ва 31 та мактаб таъмирдан чиқарилди. Бундан ташқари, 7 та янги касалхона бунёд этилди ва 29 та шифохона таъмирланди, 16 ёшгача бўлган болалар учун 10 турдаги қарийб 20 миллион доза вакцина олинди, 14 та лойиҳа доирасида 82,8 километр узунликдаги каналлар реконструкция қилинди, 222 километр узунликдаги ичимлик сув ва канализация қурувлари тортилди.

Шу жумладан, қиймати салкам 4 триллион сўм бўлган Тошкент шаҳридаги янги ер усти айланма метроси қурилиши учун республика бюджетидан ажратилган харолатларнинг 922 миллирд сўм миқдори 2,5 триллион сўмлик облигациялар ҳисобидан қўллаб берилди.

2022 йилда юзага келган геосийсий ҳолат туфайли халқаро молия бозорларидаги барқарорлик бузилиши натижасида фойз ставкалари кўтарилиб кетди. Масалан, АҚШ долларидида жойлаштирилган суверен облигацияларимизнинг даромадлилиги иккиламчи бозорда 9,5 фоизгача ўсди. Албатта, бу мамлакатимизнинг олдинги йилларда жойлаштирилган қозғалари фойз тўловларига таъсир қилмайди, чунки улар ўзгармас (fixed) ҳисобланади.

— Бугунги кўнда жаҳон тенденцияси кўрсатмоқдаки, хоржий фонд биржаларида молиявий инструментларнинг юзлаб турлари амал қилмоқда, — дейди Банк-молия академияси кафедра мудирини, иқтисодиёт фанлари докторини, профессор Самариддин Элмирзаев. — Тошкент республика фонд биржасида эса оддий ва имтиёзли акциялар ҳамда қисман корпоратив облигациялар жойлаштирилган. Жаҳон иқтисодиётида иқлим ўзгаришларидан келиб чиққан ҳолда, глобал яшил тараққийотга интилиш нуктаи назаридан сўнгги йилларда “яшил” облигацияларни ҳам муомалага чиқариш, жойлаштириш ва жалб қилинган капитални яшил лойиҳаларга йўналтиришга алоҳида эътибор қаратилмоқда.

Бу борада Қорақалпоғистоннинг Беруний туманида қуёш электр станциясини ишга тушириш бўйича Саудия Арабистонининг “Acwa Power” компанияси билан ҳамкорлигида амалга оширилаётган лойиҳа, қатор тижорат банклари томонидан аҳоли хонадонларига қуёш панеллари ўрнатиш бўйича “яшил” кредитлар тақлиф қилинаётгани эътиборга молик, албатта.

Мамлакатимизда уларга қўшимча равишда “яшил” облигацияларни муомалага чиқариш ва жойлаштириш инфратузилма ҳамда атроф-муҳит билан

боғлиқ қатор лойиҳаларни амалга оширишда муҳим аҳамиятга эга. “Яшил” облигацияларнинг ҳам давлат, ҳам корпоратив эмитентлар томонидан муомалага чиқарилиши истиқболда фонд бозори инструментларининг ортби бошича хизмат қилади.

Фонд бозорининг молия бозоридида ривожлантирилиши яқин истиқболда глобал рақобатбардошлик ўсиши ва иқтисодий тараққийот жадаллашувини таъминлайди. Бу жараёнда хоржий инвесторлар фаоллигини ошириш эса самарадорлиқни янада юксалтиради.

ЖАРАЁН

ТОШКЕНТ АРХИТЕКТУРА

ФЕСТИВАЛИ

Шу хфта ўтказиладиган мазкур тадбирнинг аҳамияти хусусида

Азамат ТҲУХТАЕВ, Ўзбекистон Меъморлар уюшмаси раиси

“

2030 йилгача барча аҳоли пунктларининг бош режалари тайёр бўлиши, бунда аҳоли ва тадбиркорлар фикри ҳамда ташаббуслари инобатга олиниши керак. Бу мақсадларга эса келгуси етти йилда 2 триллион сўм йўналтирилади. Президентимиз бу хусусда ўз сайловли дастурида алоҳида фикр билдирган эди.

Бошланғичи 1-бетда

Қайд этилганидек, шаҳару кишлоқларимизда ишлаб чиқариш ва ижтимоий инфраструктуралар, транспорт ва муҳандислик тармоқларини ривожлантириш орқали аҳоли турмуш даражасини янада юксалтириш, одамларнинг даромадини яхшилашга алоҳида эътибор қаратилмоқда. Бу борада сўнгги 6 йил давомида олиб борилган ишларни таҳлил қилдиган бўлсак, шу вақт ичида архитектура ва шаҳарсозлик соҳасида 537 та техник норматив ҳужжат, 255 та шаҳарсозлик норма ва қоидалари, 9 та техник регламент ишлаб чиқилди, 73 та меймарнинг стандарт замон талаблари асосида янгиланди.

Бино ва иншоотларнинг энергия самардорлигини ошириш ва қайта тикланувчи энергия манбаларидан фойдаланишга оид 10 та норматив ҳужжат Европа стандарт-

лари асосида такомиллаштирилди. Натижада шаҳар ва кишлоқларимиз архитектура қийфасини замон талаблари асосида ўзгариштириш шаҳарсозлик норма ва қоидалари ишлаб чиқилди. Бош режалар, намунавий лойиҳалар асосида ижтимоий инфраструктуралар, транспорт ва муҳандислик тармоқлари ривожлантирилди. Бу жараён бугун ҳам изчил давом эттирилмоқда.

Шунингдек, 2017 йилдан бошлаб шаҳар ва кишлоқлар учун алоҳида-алоҳида Давлат дастурлари қабул қилинди. Ушбу дастурлар ижроси таъминланишида чет эл тажрибасини ўрганишга ҳам эътибор қаратилиб, Бош лойиҳа институтларини жалб этган ҳолда, архитекторлар, қурувчилардан иборат гуруҳлар АҚШ, Бельгия, Греция, Италия, Нидерландия, Корея, Хитой, Германия, Беларусь каби давлатларда тажриба алмашиб қайтиди.

Маъмурий ислохотлар доирасида шаҳарсозлик тегишли норматив ҳужжатлар тизимини яратилиб, улар соҳа фаолияти, яъни лойиҳалаштириш, лойиҳаларни экспертиза қилиш, пудрат савдоларини ўтказиш, қуриш, қурилиш сифати устидан давлат назоратини олиб бориш, битган объектларни фойдаланишга қабул қилишда давлат бошқарувини самарали ташкил этишга катта эътибор қаратилмоқда. Жумладан, “Ўзбекистон Республикасининг шаҳарсозлик кодекси” янгидан қабул қилинди. Шаҳарсозлик соҳасида янги тахиррдаги кодекснинг аҳамияти жуда катта ва ушбу йўналишда бугун ишлаб чиқилаётган ҳуқуқий-меъерий ҳужжатлар шунга асосланган.

Булар самарасини айна пайтда республикамизнинг барча ҳудудларида қад қўтарыётган мухташам бинолар, саноят корхоналари, таълим муассасалари, турли иншоотларда қўриш мумкин.

Шу ўринда турар жойлар, ижтимоий-маишвий объектлар қурилишини ривожлантириш ҳамда муҳандислик-коммуникация ва йўл-транспорт инфратузилмаларини янгилашни ҳисобга олган ҳолда, аҳоли пунктларининг замонавий архитектура қийфасини шакллантирувчи шаҳарсозлик ҳужжатлари (Бош режа, батафсил режалаштириш лойиҳалари, қуриш лойиҳалари) билан таъминлаш юзасидан комплекс чора-тадбирларни тизимли амалга ошириш лозимлигини айтиш жоиз. Айна шу мақсадда мавжуд шаҳар ва кишлоқ аҳоли пунктларининг 1370 та шаҳарсозлик ҳужжати, шунингдек, “Обод қишлоқ” ва “Обод маҳалла” дастурлари доирасида 1944 та аҳоли оғир маҳалланинг бош режа схемалари ишлаб чиқилди.

Бундан ташқари, давлатимиз раҳбарининг тегишли қарори асосида 2018-2022 йилларда 138 та шаҳар ҳамда 55 та кишлоқ аҳоли пунктларининг Бош ре-

жаси лойиҳалари ҳамда Вазирлар Маҳкамаси қарорига биноан, 316 та кишлоқ аҳоли пунктнинг шаҳарсозлик ҳужжатлари ишлаб чиқилди. Жорий йилда яна 225 та шаҳарсозлик ҳужжати ҳамда 42 ҳудуднинг мастер режалари тайёрланади.

Умуман олганда, 2030 йилгача барча аҳоли пунктларининг бош режалари тайёр бўлиши, бунда аҳоли ва тадбиркорлар фикри ҳамда ташаббуслари инобатга олиниши керак. Бу мақсадларга эса келгуси етти йилда 2 триллион сўм йўналтирилади. Президентимиз бу хусусда ўз сайловли дастурида алоҳида фикр билдирган эди.

Бугунги кўнда юқориди қайд этилган вазифалар ижросини таъминлаш борасида тегишли вазирлик ва идоралар томонидан ишлар олиб борилмоқда. Жумладан, илк маротаба Ўзбекистон Республикаси ҳудуди ва унинг қисмларини ривожлантириш режалаштириш тўғрисидаги ҳужжатларни ишлаб чиқиш бўйича жараён кечмоқда. Шу боис, шаҳарсозлик соҳасида фаолият юртган хоржий тажрибига эга мухташам сислар маслаҳатчи сифатида Бош лойиҳа институтларига жалб қилиняпти.

Шу билан бирга, аҳоли пунктларининг шаҳарсозлик ҳужжатларини ишлаб чиқиш тизимига — ҳудудларда ер ажратилиш, объектларни жойлаштириш-қелишиш, навбатчи бош режани юритиш ва жойларда Архитектура ва шаҳарсозлик кенгашлирининг иш фаолиятига тегишли ўзгаришлар киритилиб, ушбу йўналишда давлат бошқарувини самарали ташкил этиш юзасидан чоралар қўрилипти.

Шу ўринда таъкидлаш керакки, Халқаро МДХ давлатлари уюшмаси Мувофиқлаштирувчи кенгаши йиғилиши доирасида энг яхши бинолар, лойиҳалар, архитектура, шаҳарсозлик йўналишидаги илмий ишлар ва талабаларнинг энг яхши ишлари учун аънанавий танлов ўтказилади.

ТАЪЛИМ ОДИМЛАРИ

ЮКСАК ҒУРУР ВА МАСЪУЛИЯТ

Назария ва амалиёт уйғунлигида оқланади

Муродхон ҚОДИРХОНОВ,
Наманган давлат педагогика институти проректори, кимё фанлари номзоди, доцент

лари табиий фанлар ва математика бўйича дунёда илғорлардан саналади. Айни пайтда дунё мамлакатлари педагоглари эътиборидаги ўқитиш тажрибаси Финляндия таълим тизимини муваффақиятга эриштирилган эришилди. Профессор-ўқитувчилар илмий ҳамда педагогик фаолиятда юқори натижаларни қўлга киритган бўлса, иқтидорли талабалар ҳам бир қатор ютуқларга эга бўлмоқда. Жумладан, "Талабалар театр студияси", "Матрифат майдони", "Интеллектуал олимпиада" танловларида муносиб иштирок этмоқда. Талаба Акмалжон Абдуҷабборов вилоят ва республика миқёсидаги спорт мусобақаларида юқори натижаларни эгаллаётган бўлса, Абдурашид Болтабоев пара тазқондо бўйича ўтказилган "Олтин водий" кубоги мусобақасида биринчи ўрин соҳиби бўлди. Фазлиддин Эркинбоев Испания ҳамда Руминияда ўтказилган бокс бўйича ёшлар ўртасидаги халқаро турнирларда жаҳон чемпионлигини қўлга киритди. Ёшларнинг бу муваффақияти эътибордан четда қолмаётгани йўқ. Ўтган ўқув йилида танлов ва мусобақаларда ютуғи тўғрисида талабалар 100 миллион сўмдан ортиқ пул мукофоти билан рағбатлан-тирилди.

Наманган давлат педагогика институти ташкил этилгандан бошлаб қисқа муддатда қўллаб муваффақиятларга эришилди. Профессор-ўқитувчилар илмий ҳамда педагогик фаолиятда юқори натижаларни қўлга киритган бўлса, иқтидорли талабалар ҳам бир қатор ютуқларга эга бўлмоқда. Жумладан, "Талабалар театр студияси", "Матрифат майдони", "Интеллектуал олимпиада" танловларида муносиб иштирок этмоқда. Талаба Акмалжон Абдуҷабборов вилоят ва республика миқёсидаги спорт мусобақаларида юқори натижаларни эгаллаётган бўлса, Абдурашид Болтабоев пара тазқондо бўйича ўтказилган "Олтин водий" кубоги мусобақасида биринчи ўрин соҳиби бўлди. Фазлиддин Эркинбоев Испания ҳамда Руминияда ўтказилган бокс бўйича ёшлар ўртасидаги халқаро турнирларда жаҳон чемпионлигини қўлга киритди. Ёшларнинг бу муваффақияти эътибордан четда қолмаётгани йўқ. Ўтган ўқув йилида танлов ва мусобақаларда ютуғи тўғрисида талабалар 100 миллион сўмдан ортиқ пул мукофоти билан рағбатлан-тирилди.

Институтнинг илмий салоҳияти ҳам кундан-кун ошиб бормоқда. Хусусан, ижтимоий-гуманитар фанларни ўқитиш методикаси кафедраси катта ўқитувчиси Абдуҷаббор Қамбаров, мактабгача ва бошланғич

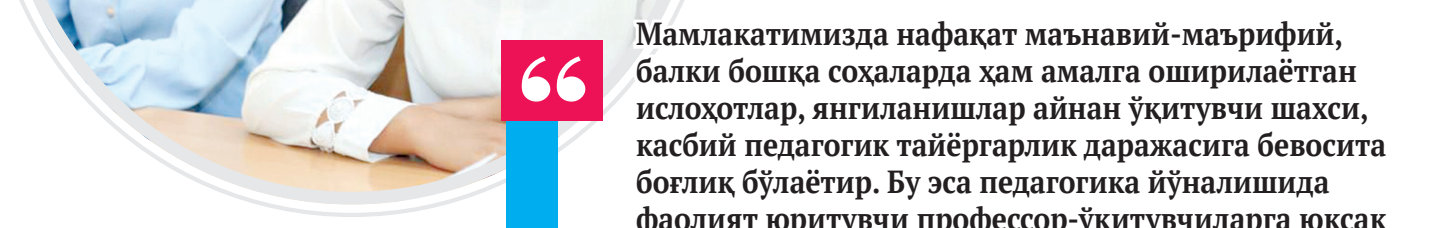
Олдин муаллим деганда кўз ўнгимизда қирқ-қирқ бешта дафтари кучоқлаб, ҳали пахтага, ҳали кўча тозалашга чиқаётган инсон гавдаланарди. Ҳозир эса бошқача: замонавий, илғор, креатив гояларга эга етук шахс намоён бўлади. Президентимиз ўқитувчи ва мураббийлар кунни байрами муносабати билан йўллаган табригида ўқитувчи ва унинг жамиятдаги мақоми хусусида бундай деди: "Бу йил янги таҳрирдаги Конституциямизда илк бор ўқитувчи мақоми алоҳида белгилаб, таълим тизимини ривожлантириш давлатнинг бош вазифалари қаторига киритилгани бежиз эмас. Чунки жамият ҳаётида ўқитувчининг ўрни ва таъсири оша — мактабнинг обрўи ошади, илм-фан, таълим ва тарбия соҳасининг қадри кўтарилади. Муаллимнинг обрў-эътибори эса бу миллатнинг, бутун халқнинг обрў-эътиборидир".

Мамлакатимизда давлат бошқару-вини тубдан янгилаш, ижтимоий соҳа ва иқтисодиёт тармоқларини модернизация қилиш борасида кенг қўламли янгиланиш ва ташаббуслар бошланди. Уларни ҳаётга татбиқ этиш ижтимоий тараққиёт масъулиятини ўз зиммасига оладиган, ватанпарвар, мустақил қарор қабул қилиш қобилиятига эга, иқтидорли, малакали, профессионал кадрларга жуда катта эҳтижнинг ву-жудга келтириди. Бу эса, биринчи нав-батда, жамиятни таълим соҳасида туб ислохотларга ундайди. Бугун мана шу янгиланишларнинг қоқ марказида ту-рибмиз.

Президентимизнинг 2022 йил 21 июндаги "Педагогик таълим сифатини ошириш ва педагог кадрлар тайёрловчи олий таълим муассасалари фаолиятини янада ривожлантириш чора-тадбирлари тўғрисида"ги қарорига мувофиқ, педагог кадрлар тайёрловчи олий таълим муассасаларини тизимли ривожлантириш ва уларда бошқарув фаолиятини такомиллаштириш, илғор хорижий тажрибаларни жорий қилган ҳолда, замонавий таълим дастурларини ишлаб чиқиш, юқори малакали профессионал кадрлар тайёрлаш кўзда

тутилди. Илм-фан ва амалиёт уйғун-лигини таъминлаш мақсадида қатор педагогик олий таълим муассасалари ташкил этилди. Қарорда белгиланган вазифалар ижросини таъминлаш учун Наманган давлат педагогика институти профессор-ўқитувчилари талабаларда таҳ-лил ва ижодий фикрлаш кўникмасини шакллантиришга қаратилган методика, таълим дастурларини ишлаб чиқмоқда ҳамда ўқув жараёнига босқичма-бос-қич татбиқ этмоқда. Назария ва амалиётни уйғунлаштириш, педагог кадр-ларда компетенцияларга асосланган касбий кўникмаларни шакллантириш жараёни ўқитиш амалиёти ҳамда хал-қаро баҳолаш дастурларига мувофи-қлаштирилмоқда.

Бугун дунёда етакчилик қилаёт-ган хорижий давлатлар тажрибасини амалиётга қўллаш замон талабидир. Шу маънода, институтнинг тажриба-ли педагогларидан бири Муножатхон Асранбаева Финляндияда стажиров-ка ўтади. Ушбу мамлакатнинг умумий саводхонлик даражаси юқори, ўқувчи-

Мамлакатимизда нафақат маънавий-маърифий, балки бошқа соҳаларда ҳам амалга оширилаётган ислохотлар, янгиланишлар айнан ўқитувчи шахси, касбий педагогик тайёргарлик даражасига бевосита боғлиқ бўлаётир. Бу эса педагогика йўналишида фаолият юритувчи профессор-ўқитувчиларга юксак шараф келтириши билан бирга, зиммасига улкан масъулият юклайди.

таълим методикаси кафедраси катта ўқитувчилари Дилафруз Ориббоева ва Нодира Маҳмудова PhD илмий даражасини муваффақиятли ёқлади. Мактабгача ва бошланғич таълим методикаси кафедраси доценти Дилбар Боймирзаева Инновацион ривожланиш агентлигининг ёш олимларни етакчи хорижий илмий ташкилотларга қисқа муддатли илмий стажировка-ларга юбориш бўйича ўтказилган сара-лалаш танловида ғолиб бўлди ҳамда Германиянинг Бамберг университет-ида бир ой муддатли илмий стажир-овка ўтаб қайтди.

Олий таълим, фан ва инновация-лар вазирлигининг тегишли буйруғига асосан, Наманган давлат педагогика институти бир гуруҳ профессор-ўқи-тувчиларнинг дарслик ва ўқув қўл-ланмалари нашр этишга тавсия қи-линди.

Фан ва амалиёт ўртасидаги ўзаро боғлиқлик педагогикнинг умумий мас-алаларидан биридир. Уни қай тарзда ҳал этиш соҳанинг ривожланиши, пе-дагогик инновацион сифати ва маъ-рифий жабҳани модернизация қилиш борасидаги ютуқлар, умуман, яхлит маърифий тизимнинг самардорлиги-га боғлиқ. Бинобарин, давлатимиз раҳ-барининг "Педагогик таълим сифатини

ошириш ва педагог кадрлар тайёрлов-чи олий таълим муассасалари фао-лиятини янада ривожлантириш чора-тадбирлари тўғрисида"ги қароридан бу борадаги вазифалар аниқ-тиниқ бел-гиланган. Жумладан, педагог кадрлар тайёрловчи ОТМнинг кундузги таълим шаклида таҳсил олаётган 2-4-босқич талабалари учун ҳафталик ўқув маш-ғулоти "4+2" тартибда, хусусан, дарсларнинг 4 кунли олий таълим муас-сасасида, 2 кунли мактабгача ва умумий ўрта таълим муассасаларида амалиёт ўташ тартибда бўлиши кўрсатилган. Бу эса талабаларнинг ўқиш давридан бошлаб иш жараёнига мослашуви, етарли тажриба орттириши учун катта аҳамият касб этади.

Президентимиз Сирдарё вилояти-да ўтказилган учрашувлардан бирида келгуси ўқув йилидан бакалавр педа-гог кадрлар тайёрлаш тўлиқ давлат грантига ўтказилиши, педагогика йўна-лишидаги ОТМлар алоҳида ёндашу-в асосида ривожлантирилиши, магис-тратурада квота 2 қарра оширилиб,

тўлиқ давлат ҳисобидан бўлишини таъкидлади.

"Кадрлар етишмайдиган, таълим сифати оғир мактаблар олдиндан танланиб, улар учун мақсадли давлат буюртмаси жорий қилинади. Бунда, буюртма асосида ўқини тамомлаган ёшларга, ушбу мактабларда бориб иш-лаши учун жозибадор рағбатлантириш тизимини йўлга қўямиз", деди давлати-миз раҳбари.

Бундан кўзланган мақсад 2030 йил-га бориб, бошқа тарбиячи ҳам, мак-таб ўқитувчиси ҳам — барчаси олий маълумотли бўлишига эришиш экани таъкидланди.

Мамлакатимизда нафақат маъна-вий-маърифий, балки бошқа соҳаларда ҳам амалга оширилаётган ислохотлар, янгиланишлар айнан ўқитувчи шахси, касбий педагогик тайёргарлик даража-сига бевосита боғлиқ бўлаётир. Бу эса педагогика йўналишида фаолият юри-тувчи профессор-ўқитувчиларга юксак шараф келтириши билан бирга, зимма-сига улкан масъулият юклайди.

НУКТАИ НАЗАР

ЎЗБЕК ДИПЛОМАТИЯ МАКТАБИ

замонавий андоза ва тажрибалар асосида такомиллашмоқда

Абдусамат ҲАЙДАРОВ,
Жаҳон иқтисодиёти ва дипломатия университети ҳузуридаги Дипломатик академия директори

Президентимизнинг "Жаҳон иқтисодиёти ва дипломатия университети фаолиятини тизимли ислоҳ қилиш чора-тадбирлари тўғрисида"ги қарорига биноан, ўтган йил ноябрда ЖИДУ ҳузурида Дипломатик академия ташкил этилган эди. Бунинг ўзига яраша қатор асосли сабаблари бор, албатта. Хусусан, қарорда Дипломатик академияга Ўзбекистон Республикаси миллий манфаатларидан келиб чиққан ҳолда, дипломатик кадрлар, жумладан, юқори бўғин дипломатлари (элчи ва маслаҳатчилар)ни тизимли равишда тайёрлаш вазифаси юкланган.

Мазкур топшириқ ижросини таъ-минлаш мақсадида яқинда академия-да юқори бўғин дипломат кадрларни тизимли асосда тайёрлаш бўйича бир йиллик курс очилди. Машғулотлар ўтиш учун муассасага юртимизнинг хо-рижий давлатларда катта илмий-амалий тажриба тўплаган етакчи олимла-ри, энг яхши амалиётчи ва экспертлар таклиф этилди. Бу масалада Жаҳон иқтисодиёти ва дипломатия университети катта ёрдам бермоқда.

Келгусида хорижлик нуфузли экс-перт ва мутахассисларни ҳам фаолиятимизга кенг жалб этиш назарда тутил-ган. Чет элдаги етакчи муассасалар

билан ҳамкорликда қўшма дастурлар, таълим жараёнига масофавий ўқи-тишни кенг татбиқ этиш, хорижлик элчилар, Тошкентдаги халқаро ташки-лотлар раҳбарларини таклиф қилиш орқали бу мақсадни рўёбга чиқариш кўзда тутилган.

Бир йиллик курснинг илк тингловчи-лари учун ҳинд ҳаммасларимизнинг Ҳиндистон ташқи сиёсати ва икки то-монлама ҳамкорлик масалалари ёри-тилган онлайн форматдаги тақдимоти ўтказилди. Тақдимотни илгари Ҳиндис-тоннинг Суринам, Қозоғистон, Финля-ндия ва Эстониядаги дипломатик мис-сияси бошлиғи бўлиб хизмат қилган,

ҳозир Ҳиндистон — Марказий Осиё жамғармаси президенти, элчи Ашок Шарма ўтказди.

Тақдимотда Марказий Осиёнинг ну-фузли мутахассисларидан бири, маз-кур жамғарма директори, доктор Ра-макант Двиеди ҳам иштирок этди. Шу ўринда элчи Ашок Рагунатнинг кўма-ғини алоҳида қайд этиш зарур. Бу шахс олдин Ҳиндистон ташқи ишлар вазири ўринбосари лавозимида ишлаган, ака-демиямиз билан ҳамкорлик дастурини ишлаб чиқишда фаол иштирок этган.

Ҳиндистоннинг Ўзбекистондаги элчиси жаноб Маниш Прабхатнинг ҳам мунта-зам ёрдам берганини эътироф этиш даркор. У дипломат кадрларни қайта тайёрлаш бўйича уч ойлик курсимизда маърузалар ўқиди.

Фаолиятимизни такомиллашти-риш ва ривожлантириш учун хорижий мамлакатлардаги шундай академия-лар билан ҳамкорлик ўрнатиш давр талаби. Хусусан, хориждаги дипломат кадрларни тайёрлаш, қайта тайёр-лаш ва уларнинг малакасини ошириш бўйича фаолият юритаётган етакчи таълим ташкилотлари билан қўшма лойиҳаларни йўлга қўйиш академия фаолиятининг муҳим йўналишларидан бири. Шунинг ҳамда олиб, ўтган қисқа муддатда Корея Республикаси, Саудия Арабистони ва Италия дипло-матик академиялари билан ҳам-корлик меморандумлари имзоланди. Миср, Қатар, Исроил билан ҳамкорлик меморандумлари лойиҳаси ишлаб чи-қилмоқда.

Ўқув муассасамизда юқори бўғин дипломат кадрларни тайёрлаш курс-ларидан ташқари малака ошириш ва қайта тайёрлаш бўйича бошқа курс-лар ҳам мавжуд. Дипломатик акаде-мия турли вазирлик ва идоралар та-лабига кўра, қисқа муддатли курслар

ташкил этади. Хусусан, Ташқи ишлар вазирлиги талабига мувофиқ, чет элга хизмат сафарига кетаётган ва маъму-рий-техник ҳодимлар ҳамда уларнинг оила аъзолари учун қабул қилаётган давлатнинг дипломатик протоколи ва этикетнинг ўзига хос хусусиятлари, у ерда яшаш тартиби, маҳаллий аҳо-ли билан гаплашиш қоидалари билан таништиришга йўналтирилган курслар ташкил этилди.

Давлатимиз раҳбарининг "Жаҳон иқтисодиёти ва дипломатия университети фаолиятини тизимли ислоҳ қилиш чора-тадбирлари тўғрисида"ги қарори-га биноан, Қорақалпоғистон REPUB-ликаси Вазирлар Кенгаши Раисининг, вилоятлар ва Тошкент шаҳри, шунинг-дек, туман (шаҳар) ҳокимларининг инвестициялар ва ташқи савдо маса-лалари бўйича ўринбосарлари, ташқи сиёсий, иқтисодий ва халқаро-ҳуқуқий фаолият соҳасидаги мутахассислар ҳамда ҳодимларни қисқа ва узоқ му-датли ўқув курсларида тўлов-шартно-

ма асосида, шу жумладан, масофавий тарзда қайта тайёрлаш ва малакасини ошириш кўзда тутилмоқда.

Мамлакатимиз ташқи сиёсий ва иқ-тисодий фаолиятини дипломатик кадр-лар билан таъминлаш, соҳада илмий тадқиқотлар ўтказиш, шунингдек, дипло-матик кадрларни саралаш, тайёрлаш, қайта тайёрлаш, малакасини ошириш ва захирасини яратишга қаратилган юксак эътибор тўғрисида Диплома-тик академиямиз қисқа муддатда сал-моқли натижаларга эришди.

Мана шундай эътибор натижа-сида Жаҳон иқтисодиёти ва дипло-матия университети, шунингдек, Дипломатик академияда юртимиз-нинг жаҳон сиёсати, халқаро икти-содий алоқалар, халқаро ҳуқуқ мас-алалари бўйича етакчи олимлари, амалиётчилари ва экспертлари йи-гилган. Бу эса, ўз навбатида, Ўзбек дипломатия мактаби ташкил этили-ши танлови тўғрисида бўлганини амалда кўрсатмоқда.

Маърифат

БИНОСИН ТИКЛАР ЭЗГУЛИК ФИШТИ

МУНОСАБАТ

Баходир ЖОВЛИЕВ, Ўзбекистон халқаро ислом академияси катта ўқитувчиси, филология фанлари бўйича фалсафа доктори

Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг "Барқарор ривожланиш мақсадлари"га уйғун ҳолда "Ўзбекистон — 2030" тараққиёт стратегияси асосида олиб борилаётган ислохотлар мамлакатимиздаги илм-маърифат, бағрикенглик, ҳамжихатлик ва тинч-тотувлик ғоялари асосига қўрилган. Яқинда бўлиб ўтган БМТ Бош Ассамблеясининг 78-сессиясида Ўзбекистон Республикаси Президентининг нутқини эътибор билан тингладим. Назаримда, давлатимиз раҳбари замонавий дунёда инсоният олдидаги барча муаммо ва таназуларнинг ечими улғ мутафаккир бобомиз Имом Бухорийнинг "Илмдан ўзга наҳот йўқ ва бўлмамай" деган ҳикमतларида эканини яна бир бор жаҳон бош минбариди қайта ўқитиргандек бўлди.

яни тўсиқлар вужудга келиб, ҳатто иклим ўзгаришлари, очлик ва тенгсизликка қарши кураш сингари бутун башарият тақдирига дахлдор масалаларда ҳам ўзаро ҳамфикрлик издан чиққан даврда ўтказилаётган глобал дунёнинг нечоғли хавфли нуқтага келганидан дарак бермоқда.

Бу эса дунё мамлакатлари, халқлар ва инсонлар ўртасида ҳамжихатлик ва ҳамкорлик руҳини сақлаш, умумий манфаатларни ҳар қандай зиддиятдан устувор қўйган ҳолда, дўст-иноқ бўлиб

бирлашиш ғояси ҳар қачонгидан ҳам долзарб эканини кўрсатмоқда.

Бу борада Ўзбекистон томонидан мамлакатимизнинг ташқи сиёсати, иқтисодий, таълим-фан, маънавий-маърифий, ҳуқуқий эркинлик ва диний бағрикенглик соҳаларидаги ислохотлари самараси аниқ мисолу далиллар асосида исботлангани дунё ҳамжамиятининг юртимизга эътибори ҳамда ҳурматини яна бир қарра оширгани шубҳасиз.

Зотан, юртимизда ҳуқуқий, дунёвий, демократик ва ижтимоий давлатни барпо этиш борасидаги қатъий ва узоқни кўзлаб олиб борилаётган изчил сиёсат асосида "Инсон кадри ва манфаатлари учун" деган эзгу ғоя устувор бўлиб бормоқда. Шунга ҳамоҳанг тарзда мамлакатимизда инсон ҳақ-ҳуқуқларини таъминлаш орқали унинг жамиятда ўз нуқсонли ўрнини топишига зарур шароит ва имкониятлар яратилмоқда.

Буни эса Президент Шавкат Мирзиёевнинг "Биз ҳамма учун очик ва сифатли таълимни камбағалликка барҳам бериш, халқ фаровонлигини ошириш ва барқарор иқтисодий ўсишга эришишнинг энг самарали омилли, деб биламиз", деган фикрлари мазмунидан аниқлаш мумкин.

Аслида, мажбурий ва болалар меҳнатига қатъий ирода билан барҳам берилиши, яъни миллионлаб ҳамюртларимиз каторида ўқитишни ва шифокорлар, айниқса, мактаб ўқувчиларининг "пахта қуллиги"дан озод этилиши юқорида санаганимиз — адолат ва илм-маърифатнинг қадр топгани эмасми?!

Бу эса мамлакатимиз юзини дунёга ёруғ кўрсатиб, ёш авлод эртанги келажагига мустаҳкам пойдевор қўйишига қуч-қувват бағишламоқда. Болаларнинг соғлом дунёга келиши, бахтли оила бағрида, ёруғ ва шинам хонадонларда камол топиши учун соғлиқни сақлаш, ижтимоий ва иқтисодий соҳаларнинг бутун эътибори қаратилган. Таълим-тарбиянинг болага илк ёшданок замонавий талаб ва стандартлар асосида берилиши учун ўтган олти йилда мактабгача таълимдаги қамров 21 фоиздан 70 фоизга етказилди. Ушбу тафовулти икки рақамни кўриб қолганимизда болаларнинг бахтли келажаги борлигини фарзанди қувончи ва илк кичик ютуғидан севинган ҳар бир ота-она чуқур ҳис этишига аминман.

Мактаб таълими тизимидаги янгиликлар янада қамровли ва залвори улғу, десак, қиёсан хато бўлмайди. Зеро, сўнги йилларда юзлаб замонавий мактаблар барпо этилди. Президент мактаблари, ижод мактаблари ҳаётимизга кириб келди, ихтисослаштирилган мактаблар тармоғи кенгайтирилди. Янги услуб ва мазмундаги дарсликлар ҳамда ўқув қўлланмалари яратилди. Ўқитувчи-мураббийларнинг меҳнат шартини яхшилаш, малакасини ошириш ва албатта, муносиб иш ҳақи тўлашга алоҳида эътибор қаратилмоқда.

Дарҳақиқат, бугунги кунда мамлакатимиз иқтисодий ривожланиш марказига, Шарқ ва Ғарбни, Шимол ва Жанубни боғлайдиган транспорт-коммуникация қўлригига айланиб, унга қизқиш ва эътибор тобора ортиб бормоқда. Давлатимизнинг яхши қўшнчилиги, барқарорлик, ўзаро ҳамкорлик ва ривожланиш йўлидаги

Ёруғ орузлар ва улғ мақсадлар билан мактабларни битирган ёшларнинг қарийб 90 фоизидидаги эзгу умидлар бир бахта сўнишига қўп йиллар қўниқиб яшаганимиз ҳам, афсусли, аччиқ ҳақиқат. Бундай вазият ортдан мамлакатда илм-фан, таълим-тарбия, маънавий ва маърифат таназули кескинлашиб, жамиятда иқтисодий-ижтимоий муаммолар урчиши табиий эди...

Минг шукрки, бугун ушбу оғир вазият ҳам тўғри ва адолатли қарорлар асосида ўнгланмоқда. Жумладан, ҳозирда ёшларимизнинг олий таълимга қамрови 9 фоиздан 38 фоизга етди. 2030 йилга қадар ҳар бир боланинг боғчага

сиёсати катта аҳамият касб этмоқда. Бу эса узоқ-яқин қўши ва биродар давлат ҳамда халқлар ўртасидаги дўстлик, ҳамкорлик, ҳамжихатлик ришталарини мустаҳкамлаб, савдо ва иқтисодий барқарорлигимизни таъминлашга хизмат қилмоқда.

Албатта, давлатимиз раҳбарининг Бирлашган Миллатлар Ташкилоти бош минбаридан ўзбек тилида янграган нутқида дунёдаги глобал муаммолар қаторида уларнинг оқилона ечимларига доир қатор тақлифлар ҳам илгари сурилди. Шубҳасиз, унда ҳам, энг аввало, ёш авлоднинг илм-маърифатга интилишини қўллаб-қувватлаш, хотин-қизларни эъзозлаш ҳамда

сайёрамиз миқёсида учта инқироз, яъни икклим ўзгариши, биохилма-хиллик йўқолиши ва атропо-муҳит ифлосланишининг олдини олиш бўйича муштарак мақсадларни бирлаштиришдек эзгу фикрлар мужассам бўлди. Айниқса, Орол денгизи фожиаси оқибатларини бартафат этиш борасида Ўзбекистон ўз имкониятлари даражасида ҳаракат қилаётгани таъкидланган ҳолда, бу саъй-ҳаракатларни давом эттириш учун халқаро ҳамжамиятнинг қўллаб-қувватлаши жуда муҳимлиги ҳам айтиб ўтилди.

Шунингдек, экстремизм балоси тарқалишига, ёшларнинг радикаллашувиغا йўл қўймастик учун биргаликда курашиш борасида юртимиз таърибаси ўртоқлашиб, янада самарали фаолият юртидаги ҳамкор, ҳамфикрликнинг долзарблиги кўрсатиб ўтилди. Айниқса, сўнги йилларда айрим мамлакатларда кўзга ташланаётган диний тоқтасизлик, исломфобия ҳолатларига асло йўл қўйиб бўлмаслиги олий минбардан яна бир бор дадил қайд этилди. Жаҳон миқёсида динлараро бағрикенглик ва ҳамжихатлик ғояларини кенг тарғиб этиш мақсадида Ўзбекистонда ЮНЕСКО шафелига Динлараро мулоқот ва бағрикенглик халқаро марказини ташкил этиш тақлифи эса барчанинг эътиборини торгани таъбиҳасиз.

Зотан, маърузада таъкидланганидек, "...Диёримиз жаҳон илм-фани ривожига беқиёс ҳисса қўшган, исломни илм-маърифат ва тинчлик дини сифатида намён этган Ал-Хоразми, Беруний, Ибн Сино, Имом Бухорий, Мирзо Улуғбек, Алишер Навоий сингари улғ аллома ва мутафаккирлар ватани экани билан ҳақли равишда фахрланамиз. Шундай буюқ олимларнинг бой меросини ўрганиш, исломнинг асл инсонпарварлик моҳиятини чуқур очиб бериш мақсадида 2024 йил Ўзбекистонда "Исло — тинчлик ва эзгулик дини" мавзусида халқаро конференция ўтказиш ташаббусини илгари сурамиз".

Албатта, ушбу ташаббусларда ҳам илм-маърифат ва тинчлик-тотувлик бир ўзақда ифодалангани юртимизда, том маънода, Учинчи Ренессанс пойдевори мустаҳкамланаётганини дунёга яна бир бор овоза қилди. Шу билан бирга, давлатимиз раҳбарининг бу дадил қадимлари айни давр тарихини яратётган маърифат биносига қўйлаётган эзгулик фиштиларидир, десак адашмаган бўламиз.

МУЛОҲАЗА

МИГРАЦИЯНИНГ МАЪНАВИЙ ҚИЁФАСИ

ҚИЙНАЛИБ ТОПИЛГАН ПУЛ НИМАГА САРФЛАНЯПТИ?

Шахло АХРОРОВА, Республика маънавият ва маърифат маркази ҳузуридаги Ижтимоий-маънавий тадқиқотлар институти катта илмий ходими

Фалончи Россия, Туркия ё Европага кетибди, деган хабарлар бугун ҳеч қандай ҳайратлангирмай қўйди. Ҳа, ишлагани кетибди-да, деб қўя қоладиган бўлди. Фалончи ўғли ё эрининг ҳар ойда жўнатаётган пулига уй қурдиранти ёки таъмирлатяпти, тўйга ҳозирлик кўряпти, деган хабарлар ҳам қундалик гап-сўзга айланди. Нима бўпти, меҳнат қилиб, ҳалол пул топяпти, деган гап кўнглимизни хотиржам қилгандай бўлади. Гоҳида улар ишлаётган мамлакатда мигрантларга салбий муносабат, ҳақ-ҳуқуқлар поймол этилаётгани ҳақидаги миш-мишлар диллимизни хира қилади. Бу миграция масаласи дунё бўйлаб жуда жиддий сиёсий-ижтимоий масала эканини эслатиб туради.

Ҳўш, миграция нима? Нима учун у бугун барча мамлакатларни ташвишга соладиган масаласига айланди? Бу ихобий ҳодисамми ёки салбий? Миграция "кўчиб ўтиш" маъносини англатиб, нафақат аҳолининг кўчиши, балки ҳайвонлар ва қушларнинг ҳам яшаш муҳити тақозоси билан бир географик макондан бошқасига ўтиши (ҳайвонлар миграцияси), кимёвий элементларнинг Ер қобилиги еки юзасида ўз жойини ўзгартариши (элементарлар миграцияси), энергиянинг бир заррадан бошқа заррага ўтиши (энергия миграцияси), капиталнинг бир мамлакатдан бошқасига чиқиб туришига нисбатан ҳам қўлланади.

Унинг турлари жуда кўп. Мамлакат ичидан бир худуддан иккинчисига кўчиш ички миграция дейилса, мамлакат ташқарисига чиқиб кетиш ташқи миграция дейилади. Шунингдек, ҳуқуқий асосига қўра легал ва нолегал, вақт мезонларига қўра доимий ва вақтинча миграция мавжуд. Вақтинча миграциянинг ўзи ҳам мавсумий (масалан,

пахта мавсумида кўчиб келиб ишлаш ёки четга мавсумий иш учун чиқиб), тебранувчан, яъни тез-тез ўзгариб турадиган ҳамда тасодифий (кутилмаганда кўчиш) миграциядан иборат.

Бизни ташвишлантираётган жиҳат эса ташқи миграция, яъни юртдошларимизнинг Ватандан четга вақтинча ёки доимий кўчиб кетаётгани ва ҳолатнинг маънавий қиёфаси масаласи. Бу каби миграция сабаблари аслида хилма-хил, уларни ўрганиш эса жамият барқарорлигини таъминлаш нуқтаи назаридан жуда муҳим.

Ҳўш, одамлар нега четга чиқади? Тўғри, биринчи сабаби — ишлаб пул топиш учун. Бугун дунё бозориди иқтисодий интеграция кўчаиб бормоқда. Шунингдек, ривожланмаган, ривожланаётган ва ривожланган давлатлар ўртасида нисбат ўлчови ошиб бориши қолоқ давлатлардан тараққий этган давлатларга меҳнат мигрантлари тобора кўпроқ интилишига замин яратмоқда. Бозор иқтисодиёти рақобат ва ишсизликни ҳаммаша ўзи билан етаклаб юради. Муста-

қилқидан кейин жамиятимиз тизимидаги беаёв ўзгариш ва узилишлардан сўнг мустақил тарзда оёқга тура бошлаган Ўзбекистон ҳам иқтисодий таназзули синовларидан бебаҳра қолмади. Турган қанчи, бозор иқтисодиёти талабларига тайёр бўлмаган, даромад манбаидан мосуво ишчилар синфи юзга келди. Мана шу қатлам вақиллари иш излаб, даромад топиш учун нисбатан ривожланган ва меҳнат бозориди ишчи қучига талаб юқори мамлакатларга боради. Айримлари яққа ўзи, айримлари эса оила-си билан кетади.

Лекин дунёда миграциянинг бошқа сабаблари ҳам бор. Ўз мамлакатидидаги сиёсий беқарорлик, уруш ва террорчилик ҳаракатлари тўғрисида одамлар Ватанини тарк этишга мажбур бўлади, тинч бошпа-на излайди. Шу маънода, қочқинлар оқими тобора ортиб бораётгани, турли ноқонуний йўлар билан бўлса-да, Европа мамлакатларига кибри боришга уринаётгани ва бу йўлда қўллаб қўрбонлик берилаётгани

Европани хийла ташвишга солиб қўйган. Буни ҳаммамми оммавий ахборот воситалари, ижтимоий тармоқлардаги турли хабарлар орқали кўзатиб турибмиз. Мана шу қабилини кўриб, кўпинча Ватанимиздаги тинчлик ва барқарорлик учун шукрона ҳам келтириб қўямиз.

Баъзан қандайдир оқимларга қўшилиб ёки улар ортдан эргшиб, қайсидир сиёсий мақсадларни кўзлаган ҳолда четга чиқишлар ҳам кузатилади. Миграциянинг бу тури ҳар қандай жамият учун хавфли. Бундай мақсадлар ортида, асосан, сиёсий ўтвирлар, террорчилик ҳаракатлари, радикализм каби кўнглисизликларни кўриш мумкин. Ёки ишлаш учун чиқиб кетиб, ҳуқуқий билимдаги савзлик, ғоявий бўлиш тўғрисида бораган мамлакатдаги турли бузғунчи мафқуралар тузғонга тушиб қолаётган ва радикал оқимлар ортдан эргашаётганларни ҳам кўрамиз.

Бундан ташқари, миграция сабаблари шунчаки туризм ва саёҳат, таълим олиш ёки саломатлиқни тиклаш масалалари бўлиши мумкин. Бирок бугун четга чиқаётган юртдошларимизнинг кетишига асосий сабаб ишсизликдир. Келинг, шу ўринда рақамларга мурожаат қиламиз.

Бандлик ва меҳнат вазиралиги маълумотлари кўрсатишича, Ўзбекистонда 2022 йилнинг 1 январь ҳолатига қўра ишсизлик даражаси 9,6 фоизни ташкил этиб, аввалги йилнинг шу даврига нисбатан 0,9 фоиз камайган бўлса, 2021 йил январь-сентябрь ойларига нисбатан 0,2 фоиз ортган. Бу кўрсаткичлар ортида миллионлаб одам тақдирини турганини ҳам яхши биламиз. Мана шу қатлам вақилларнинг ҳуқуқий вақолатларини таъминлаш, уларга қўмаклашиш орқали мамлакатимизда ишсизликни камайтириш учун Ташқи меҳнат миграцияси агентлиги чет мамлакатлар билан мулоқот ўрнатиб, юртдошларимизни хавфсиз, қонуний иш ўринларига йўналтириш чораларини кўриб келади. Маълумотларга қараган-

да, ўтган йилнинг олти ойида Сербияга 410 нафар, Германияга 31 нафар юртдошимиз ҳуқуқий шартнома асосида юборилиб, ишга жойлаштирилган. Айни вақтда Россияда 2 миллиондан ортиқ ҳамюртларимиз меҳнат қилаётгани айтилади.

Улар орасида оғир шароитда меҳнат қилаётганлар ҳам бор. Жуда қийналиб, соғлигини бой бериб пул топадиганлар ҳам кам эмас. Ҳўш, кейин-чи? Келиб, бу пулни нимага харж қилишди? Албатта, тўйга! Эллик меҳмон билан ҳам нишонлаш мумкин бўлган бахтли кўнларимизни дабдабага айлантириб, ўзимизни кўрсатамиз. Энг ёмони, мана шу ортиқча расм-рўсув, бизни четга чиқиб ишлашга мажбур қилаётган дабдабани "элчилик, қадрият" деб, нотўғри талқин қиламиз. Ҳеч қачон "Кел, жонимни, соғлигимни хатарга қўймасдан, шу тўйни кичикроқ, камхарж қилиб ўтказай. Қолган пулни болаларимнинг ўқишига, келажагини таъминлашга сарфлай", деймайми. Бир-ики йил қийналиб тоганимизни бир кунда сарфлаётганимиз, яна хуржунимизни елкага илиб, четга кетамиз. Аслида, миграция деганининг маънавий оғриқли томони мана шу!

Ҳўш, мигрантларга осон деб ўйлаيسىми? Осонмас, бунга яхши биласиз. Нолегал ишлаётганларнинг меҳнат ҳуқуқи қоғалатланмаган. Чўчки биринчи галда, улар етарлича ҳуқуқий билимга эга эмас. Иккинчидан, нима бўлганда ҳам маҳаллий аҳоли учун улар муҳожир. Шу боис, мигрантни сўғирдимасликлари, унга босим ўтказишлари мумкин. Демак, ичидан зил кетса ҳам, маънавий хўрликка чидашга мажбур. Чўчки бир-ики йилдан сўнг яна Ватанга қайтиб, тоганини "тўй" деган южога едириб, ҳа-вога сочиб келиши керак! Назаримда, тўй ва бошқа маросимларни (жумладан, ҳозир

ГАЗЕТАДАГИ МАТЕРИАЛЛАРНИ ЛОТИН ЁЗУВИГА АСОСЛАНГАН ЎЗБЕК АЛИФБАСИДА ЎҚИШ УЧУН МАЗКУР QR-КОДНИ СКАНЕР ҚИЛИНГ.

“Янги Ўзбекистон” ва “Правда Востока” газеталари таҳририяти” ДУК

МУАССИС:
Ўзбекистон Республикаси
Вазирлар Маҳкамаси

Бош муҳаррир:
Салим ДОНИЁРОВ

Қабулхона: (71) 233-56-33 Девонхона ва эълонлар: (71) 233-70-98

Таҳририятга келган қўлхатлар тақрир қилинмайди ва муаллифга қайтарилмайди.
Газетанинг етказиб берилиши учун обунани расмийлаштирган ташкилот жавобдор.
Газета таҳририят компьютер марказида сақлаланади.
Газетанинг полиграфия қиштан сифатли чоп этилишига “ШАРҚ” НМАК масъул.
Босмахона телефони: (71) 233-11-07

Е-маил: info@yuz.uz Веб-сайт: www.yuz.uz (71) 233-47-05

Ўзбекистон Республикаси Президент Администрацияси ҳузуридаги Ахборот ва оммавий коммуникациялар агентлиги томонидан 2020 йил 13 январь 1047-рақам билан рўйхатга олинган.
Нашр индекси — 236. Буюртма Г-1046.
Ҳажми — 3 табоқ. Офсет усулида босилган. Қўғоз бичими А2.
Баҳоиси келишилган нарҳда.

“ШАРҚ” наشريёт-матбаа акциядорлик компанияси Босмахонасида чоп этилди.
Босмахона манзили: Тошкент шаҳри, Буюк Турон кўчаси, 41-уй.

Навбатчи муҳаррир: Абдурауф Қоржоев
Мусаҳҳи: Насиба Абдуллаева
Дизайнер: Хуршид Абдуллаев

Манзилими:
100029, Тошкент шаҳри,
Матбуотчилик кўчаси, 32-уй

Ўа яқуни — 22:52 Топширилди — 00:30